

VÄSTERVIKS
KOMMUN

Delårsrapport april 2023

Västerviks kommun

Innehåll

Delårsrapport april 2023.....	1
Delårsrapport januari–april 2023.....	3
Delårsrapport i korthet.....	3
Förvaltningsberättelse	4
Organisation och styrning	4
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	5
Händelser av väsentlig betydelse	8
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	9
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	10
Balanskravsresultat.....	16
Förväntad utveckling	16
Räkenskaper	17
Driftsredovisning	17
Investeringsredovisning	18
Resultaträkning	20
Balansräkning	21
Kassaflödesanalys	22
Noter	23
Verksamhetsberättelser.....	29
Kommunstyrelse	29
Barn- och utbildningsnämnd	33
Socialnämnd	39
Miljö- och byggnadsnämnd	44
Överförmyndare	46
Redovisningsprinciper	48

Delårsrapport januari–april 2023

Kommunfullmäktige följer upp kommunens verksamhet två gånger under löpande år, efter första tertialet och efter andra tertialet. Delårsrapporten för januari – april ska ge en indikation på om mål och uppdrag i verksamheten kommer att kunna nås som planerat. Avseende det ekonomiska resultatet lämnas en helårsprognos för året. Delårsrapporterna efter det första och andra tertialet innehåller inte sammanställda räkenskaper för hela kommunkoncernen utan kommunen och bolagen redovisas var för sig (vilket överensstämmer med Rådet för kommunal redovisnings rekommendation R17). Delårsrapporten per sista augusti är mer omfattande och behandlas av kommunfullmäktige i oktober eller november. Till denna rapport ska även revisorerna avge en granskningsrapport.

Delårsrapport i korthet

2022 blev ännu ett år med goda resultat i de flesta kommunerna. Orsakerna var främst kraftiga förbättringar av skatteprognoserna och stora statliga bidrag. Under inledningen av 2023 har konjunkturen förändrats och kommuner och regioner står inför tuffare tider. Den höga inflationen gör att kostnadsnivån har stigit rejält. I mars var inflationen i Sverige över 10 %. Under några år har kommuner och regioner även haft stora statliga bidrag som inte längre finns kvar. Dessutom blir den demografiska utmaningen allt mer påtaglig.

Räntorna har fortsatt att stiga och vid det senaste Riksbanksmötet höjdes styrräntan med 0,5 % till 3,5 %. Marknaden tror på ytterligare minst en höjning med 0,25 % under året.

Ekonomiskt resultat

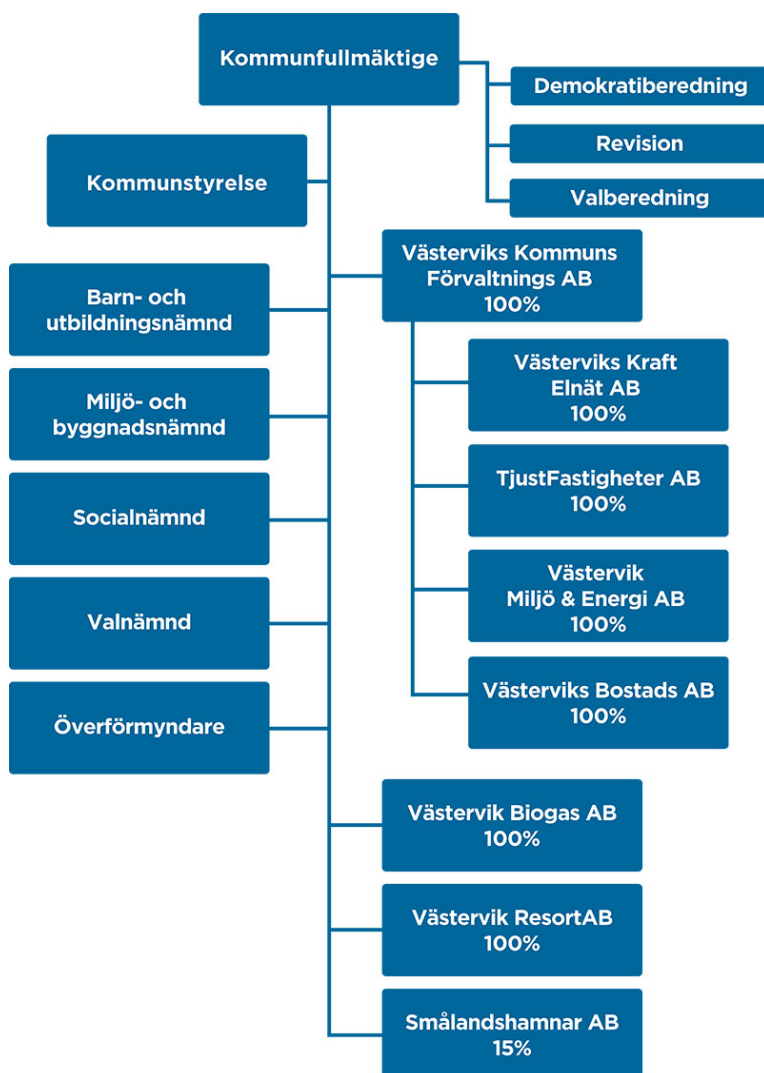
Budgeten för 2023 är svag och i november 2022 beslöt Kommunfullmäktige att man skulle få använda 42 mnkr av RUR (resultatutjämningsreserven) för att klara verksamheterna under 2023. Resultatet för de fyra första månaderna är ett underskott på 23,4 mnkr. Prognosen för helåret pekar på ett resultat på -24,7 mnkr vilket är en positiv avvikelse mot budget med 7,4 mnkr. På den positiva sidan ses en förbättrad skatteprognos från SKR i april 2023 jämfört med budget på 39,8 mnkr. Även realisationsvinster bidrar till den positiva avvikelsen med 0,3 mnkr. På den negativa sidan finns en kraftigt höjd prognos för pensionskostnaderna för 2023 med 28,4 mnkr. Alla förvaltningar utom Barn- och utbildning (-4,3 mnkr) räknar så här långt med att hålla sin tilldelade budget, men inom de olika förvaltningarna finns verksamheter med både positiva och negativa avvikelser från budget.

Västerviks kommun har två finansiella mål för 2023. Det första är att nå ett resultat på minst 0,4 % av skatteintäkter och utjämningsbidrag (inklusive nyttjad RUR på maximalt 42 mnkr). Detta mål ser enligt prognosen ut att kunna nås om RUR nyttjas maximalt enligt budget. Det andra målet gäller självfinansiering till 55 % av investeringar sett i ett femårsperspektiv. Med ett prognostiserat årsresultat på -24,7 mnkr och budgeterade avskrivningar på 37,1 mnkr så klaras självfinansieringsmålet. 2023 har, liksom 2022, en ovanligt hög investeringsbudget på 128,2 mnkr.

Förvaltningsberättelse

Organisation och styrning

Kommunens verksamhet bedrivs i nämnds- och förvaltningsorganisationen, i sju helägda bolag samt i ett delägt hamnbolag (se figur nedan). De kommunala bolagen utgör en betydande del av kommunens ekonomi och verksamhet. Förvaltningarnas verksamhet presenteras längre fram i rapporten under avsnittet Verksamhetsberättelser. Koncernstrukturen framgår av figuren nedan. Kommunen anlitar privata utförare på flera väsentliga områden, främst inom förskola, skola, hemtjänst, inom LSS-verksamheten och placeringar på HVB-hem. I hemtjänsten finns valfrihetssystemet enligt LOV.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Samhällsekonomin och omvärlden

Den globala ekonomin började året bra med fallande energipriser (från höga nivåer), stark arbetsmarknad och nyöppning av Kina efter pandemin. Nu ser man dock en avmattning i konjunkturen och inflationen verkar ha bitit sig fast på en hög nivå längre än vad man först bedömde. De flesta analytiker ser dock tecken på att inflationen börjar ge med sig då priserna på energi, råvaror, transporter och insatsvaror har sjunkit. Detta har ännu inte gett några breda prisfall i konsumentledet men takten i prisuppgångarna har trappats av. Ett troligt scenario är också en ökad arbetslöshet det närmsta året. Inom många områden blir det dock samtidigt allt svårare att rekrytera personal. SKR (Sveriges kommuner och regioner) menar att de kommande åren är bristen på arbetskraft en av de största utmaningarna för såväl kommuner och regioner som hela näringslivet. I välfärdssektorn uppstår de största behovsökningarna kommande år inom äldreomsorgen. Det beror på att den stora gruppen 40-talister efterhand uppnår 80 år, och att behovet av vård och omsorg ökar i takt med stigande ålder. Den demografiska utvecklingen visar på en allt äldre befolkning som ökar i högre takt än den långsamt ökande arbetskraften.

Ränteläget har det senaste året förändrats drastiskt. Från nollränta under flera år så har nu Riksbanken höjt räntan i omgångar. Den senaste höjningen kom i april och var på 0,5 % vilket innebar en styrränta på 3,5 %. Marknaden tror på ytterligare minst en höjning på 0,25 % under året innan toppen är nådd.

Kommunernas ekonomi

SKR understryker i sin ekonomirapport i maj 2023, att de ekonomiska utmaningarna för kommuner och regioner nu blir alltmer påtagliga. Hög inflation, kraftigt ökade pensionskostnader och stigande räntekostnader bidrar till ett historiskt lågt resultat. Många kommuner och nästan alla regioner förväntas redovisa underskott både i år och nästa år. Åtgärder kommer att behöva vidtas, men på flera håll är underskotten så stora att de inte är möjliga att hantera på kort sikt, vilket innebär att resultatnivån, trots åtgärder i de allra flesta regioner och många kommuner, förväntas bli negativ både i år och nästa år. Annika Wallenskog, chefsekonom på SKR menar att det är ett exceptionellt ekonomiskt läge, från 2000-talets starkaste resultat, till det svagaste på bara två år. Den höga inflationen och den allt mer påtagliga arbetskraftsbristen utmanar regioner och kommuner. SKR räknar därför med stora underskott även 2024, trots kommunernas och regionernas arbete med effektiviseringar, besparingar och eventuella skatthöjningar. När och hur mycket inflationen dämpas är avgörande för den ekonomiska utvecklingen. SKR bedömer att resultaten återhämtas under 2025 och 2026. Samtidigt ökar de långsiktiga behoven av välfärd och bristen på arbetskraft växer när invånare över 80 år blir allt fler. Kompetensförsörjningen fortsätter att vara en stor utmaning. Den långsiktiga situationen, och därmed utmaningarna, ser olika ut beroende på kommunens eller regionens ekonomiska ställning, struktur, investeringsbehov och framtida befolkningsförändring.

Under 2023 träder ett nytt pensionsavtal för kommuner och regioner i kraft. Det innebär kraftigt höjda pensionskostnader. Det är främst inflationsuppgången, men även premiehöjningar i det nya pensionsavtalet och löneökningar under pandemin, som leder till en stor kostnadsökning. Parterna har kommit överens om en modernisering av pensionsavtalen med en snabbare övergång mot helt avgiftsbestämda pensioner i sektorn. Det nya pensionsavtalet innebär stabilare pensioner för framtidens pensionärer och högre förutsägbarhet för arbetsgivare i kommuner och regioner. I det nya avtalet höjs premierna i den avgiftsbestämda avtalspensionen från 1 januari med motsvarande 1,5

procent av lönesumman. Man kommer nu under överskådlig tid får leva med tre pensionssystem samtidigt.

Västerviks kommun

Även för Västerviks kommun blev det ekonomiska resultatet för 2022 betydligt bättre än budgeterat. Förklaringarna är kraftigt höjda intäkter från skatter och utjämningsbidrag på grund av den snabba konjunkturuppgången efter pandemin, och i viss mån statliga bidrag. Nu väntar tuffare tider när konjunkturen vänder nedåt. De stora statliga bidrag som kommunerna fått de senaste åren har nu minskat rejält. Till exempel fick Västerviks kommun ca 12,8 mnkr i sjukersättningsbidrag under de första tre månaderna 2022. Detta bidrag är helt borta i år.

Den senaste befolkningsprognosen för kommunen visar på ett stort tapp i åldrarna 1–5 år de närmsta åren medan befolkningen i de äldre åldrarna ökar, samtidigt minskar andelen i arbetsför ålder. Vår kommuns arbete med att använda medborgarnas skattepengar så klokt och effektivt som möjligt måste intensifieras på olika områden i form av förändrade arbetssätt, professionell upphandling, omprioriteringar med mera. Det handlar om att på alla sätt göra skattemedlen dryga.

Ett stort bekymmer är att kunna rekrytera personal inför sommaren. Vi ser också att det blir allt svårare att rekrytera fler yrkesgrupper inom våra verksamheter än tidigare. Den demografiska försörjningskvoten i Västerviks kommun ligger för 2022 på 1,01 (riket 0,77 och alla kommuner 0,89). Ett värde över 1 innebär att gruppen äldre och yngre är större än den i arbetsför ålder (enligt SCB:s definition personer mellan 20–64 år). Detta är ett stort bekymmer ekonomiskt men även om vi ska kunna rekrytera personal till verksamheterna framöver.

I föreliggande delårsrapport för första tertialet 2023 framgår att resultatet för perioden är ett underskott på 23,4 mnkr. Prognosen för helåret pekar på ett resultat på -24,7 mnkr vilket är 7,4 mnkr bättre än budget. Förklaringen till avvikelserna är en betydligt bättre skatteprognos än budgeterat med 39,8 mnkr men samtidigt en kraftig ökning av prognosen för pensionskostnader för året med 28,4 mnkr.

Förvaltningarna kommenterar sina utfall och prognoser närmare i respektive förvaltnings verksamhetsberättelse längre fram i denna rapport. Där berättar de även om verksamheten under våren.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

För kommuner är skatter och utjämningsbidrag de absolut största intäkterna. En av de stora *omvärldsriskerna* är förknippad med reducerade skatteintäkter till följd av högre arbetslöshet vid en konjunkturedgång. En positiv utveckling på arbetsmarknaden med fler arbetade timmar är viktig för skatteunderlaget och kommunernas intäkter. När antalet timmar ökar skapas reformutrymme i den kommunala ekonomin. En annan påtaglig risk är reducerade statsbidrag eftersom de beror på politiska beslut på nationell nivå, vilka är svåra att förutse och varierar över tid.

En av de största *verksamhetsriskerna* är att säkra personalförsörjningsbehovet för framtiden och attrahera och behålla kompetenta medarbetare till verksamheterna. Pensionsavgångar, personalomsättning och ökande sjukfrånvaro i kombination med växande verksamhet och brist på utbildad personal innebär att konkurrensen om arbetskraften ökar. Det är därför av största vikt att behålla redan anställd personal, bland annat genom arbetsmiljöåtgärder som främjar närvaro och minskar sjukfrånvaron samt förlänger arbetslivet. De hälsofrämjande åtgärderna måste stå i centrum för att arbetsmiljön ska förbättras. Det är ett viktigt inslag i konkurrensen om arbetskraften framöver.

De *finansiella riskerna* som kommunkoncernen framför allt är exponerad för är ränterisk, finansieringsrisk, kredit- och likviditetsrisk. Riskmandatet är utformat för att minimera riskerna och regleras främst i kommunens finanspolicy som styr verksamheten i internbanken. Internbanken har alla sina lån i Kommuninvest, totalt 2 425 mnkr. Primärkommunen har även en checkkredit i Nordea på 300 mnkr. Primärkommunen har inga lån utan allt lånas upp för bolagens räkning. Alla lån utom tre har i dagsläget rörlig ränta och 1 041 mnkr är räntesäkrat via swappar. I december 2020 fattades beslut att inga nya swappar ska tecknas tills vidare. Kommunen har god kreditvärdighet hos Kommuninvest som varje år gör en riskvärdesanalys av sina kunder.

Framtida *pensionsförpliktelser* utgör betydande belopp i kommunerna. Kommunkoncernens samlade avsättningar för pensioner i balansräkningen och pensionsförpliktelser redovisade inom linjen avser kommunen. Värderingen av pensionsförpliktelserna har gjorts med tillämpning av RIPS 21. Kommunens pensionsmedel är inte placerade i finansiella instrument utan återlånas och används för att finansiera investeringar. Bolagen har valt försäkringslösning för sina pensionsåtaganden.

Förutom ovan nämnda risker har vi fortfarande viss risk globalt kring *coronapandemin*. Nya mutationer eller kraftig smittspridning kan innebära nya nedstängningar av verksamheter och samhällen i stort. Det senaste året har även inneburit en ny akut risk i vår omvärld i form av kriget i Ukraina. Hur långvarigt det blir och hur långtgående konsekvenserna blir är ännu svårt att förutsäga.

Befolkning

Under 2022 minskade kommunens befolkning med 97 individer, till 36 650. Förklaringen till minskningen är ett stort negativt födelsenetto på -208, samtidigt som flyttnettot var lägre än de senaste åren. Flyttnettot var negativt för inrikes flyttningar (-15) medan det var positivt för utrikes flyttningar (+109). De inrikes flyttningarna var negativa för första gången på tre år för Västerviks del. I någon mån var det en återgång till det "normala" då de senaste tio åren har präglats av negativa inrikes flyttningar. Gentemot övriga länet var flyttnettot -36 och gentemot övriga Sverige +21.

Gällande invandringar var nettot något högre än de senaste åren. Invandringsciffrorna är dock betydligt lägre än vad de var under de år som föregick Corona-pandemin.

Det som sticker ut med det gångna året är främst de låga födelsetalen. Antalet födda var 262, så låga födelsetal har vi inte sett i kommunen på över 50 år. Antalet döda var i nivå med de senaste åren.

Enligt de senaste befolkningssiffrorna per mars 2023 har befolkningen minskat med ytterligare 56 personer sedan årsskiftet.

Händelser av väsentlig betydelse

Den 14 januari invigdes den nya simhallen på Bökensved.

Västerviks kommuns placering i servicemätningen Löpande Insikt har gått snabbt uppåt de senaste åren. 2020 hamnade kommunen på 146:e plats av 181 kommuner som deltog då, 2021 på plats 95 av 189 kommuner. I april kom beskedet att i 2022 års rankning placerar sig Västerviks kommun på 53:e plats av 196 deltagande kommuner.

SKR:s skatteprognoser både i februari och april visar på förbättring jämfört med budget.

Den höga inflationen har gjort att pensionskostnaden för 2023 och 2024 har stigit mycket mer än vad som budgeterats.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Ansvarsstruktur och styrning av den kommunala koncernen

I kommunkoncernen finns flera nivåer av politiska instanser: kommunfullmäktige (KF), kommunstyrelsen (KS) och nämnderna samt styrelserna för de kommunala bolagen. Därtill finns det en tjänstepersonsorganisation. Det är politikerna som är ytterst ansvariga för den kommunala servicen. De anställda ansvarar för att politiska beslut genomförs i det dagliga arbetet. Styrning och uppföljning utgår från Vision 2030 - *Livskvalitet varje dag* - och mål och uppdrag för verksamheterna i den kommunala koncernen. KF beslutar om mål för god ekonomisk hushållning samt om riktlinjer och övergripande styrdokument. Ekonomiska ramar och mål sätts av KF i det årliga budgetdokumentet, sedan är det respektive nämnd som ansvarar för att verksamheten uppnår målen och håller tilldelad budget. KF följer utvecklingen i delårsrapporten efter första och andra tertiet, samt i årsbokslutet per december. De två senare rapporterna följer även upp målen och granskas också av revisionen. Kommunstyrelsen följer löpande utvecklingen av kommunens ekonomi i ekonomirapporter som upprättas månadsvis. KS har *uppsiktsplikt*, det vill säga ansvarar för att hålla uppsikt över hela den kommunala koncernen. Det innefattar nämnder och kommunala bolag. Uppsikten tar sin utgångspunkt i budget, ägardirektiv och verksamhetsplaner men även internkontroll, delårsrapporter och policys återrapporteras till KS.

Styrningen av de kommunala bolagen sker främst genom bolagsordning och ägardirektiv som fastställs årligen genom beslut på bolagsstämmorna och i KF. Västerviks Kommuns Förvaltnings AB är moderbolag i bolagskoncernen och kommunstyrelsens arbetsutskotts ledamöter utgör styrelsen i bolaget. VD i förvaltningsbolaget är kommundirektören. Sammansättning av styrelse och VD är ett viktigt led i arbetet med en samordnad koncern. Kommunen lämnar borgen för hela koncernens låneram som för 2023 uppgår till 3 972 mnkr.

Intern kontroll

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för att samordna den interna kontrollen, som regleras i reglementet för intern kontroll. Både bolag och förvaltningar ska varje år upprätta en internkontrollplan som godkänns av respektive styrelse eller nämnd. Avrapportering görs sedan till styrelse och nämnd och en sammanfattande rapport för koncernen lämnas till KS i samband med avrapportering av årsbokslutet. Där fel och brister upptäcks ska förslag på åtgärder finnas.

Under maj månad genomförs en utbildning i arbetet med internkontroll i samband med kommunstyrelsens utvecklingsdag.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommunallagen ställer krav på att kommuner ska ha god ekonomisk hushållning, vilket betyder att det ekonomiska resultatet ska vara positivt sett över en längre period. Den kommunala koncernens verksamheter ska bedrivas med god kvalitet, kostnadseffektivt och med en rimlig självfinansiering av investeringarna. Grundtanken är att dagens kommunmedborgare ska finansiera sin egen kommunala välfärd och inte förbruka vad tidigare generationer tjänat ihop, eller skjuta upp betalningen till framtida generationer. God ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomi och verksamhet på kort och lång sikt. Varje kommun bestämmer själv de finansiella målen för att god ekonomisk hushållning ska uppnås.

Ett skäl för att överskott krävs, i den kommunala verksamheten likväl som i bolagen, är att kunna möta behovet av framtida investeringar och då undvika ökad upplåning. Ett annat motiv är att de pensionsrättigheter som anställda i kommunen tjänat in före 1998 inte är finansierade. Ett tredje motiv är att det bör finnas en buffert för att kunna möta oförutsedda händelser och för att inte få en ryckighet i ekonomin, eller behöva vidta panikåtgärder.

Begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. Det finansiella perspektivet tar sikte på kommunens finansiella ställning och utveckling. Verksamhetsperspektivet inriktas mot kommunens förmåga att bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Såväl verksamhetsmål som finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning ska finnas i budgeten. Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om målen uppnåtts. Revisorerna ska bedöma om resultaten i delårsrapporten och årsredovisningen är förenliga med de mål som fullmäktige beslutat om.

Uppföljning

En väsentlig förutsättning för att uppnå en ekonomi i balans är att budgeten följs. En viktig del i styrning och kontroll av ekonomin är de uppföljningar som görs under året. Nämnderna ansvarar för att hålla budget och vid befarade avvikelser ska nämnden tillsammans med kommunstyrelsen vidta åtgärder. I enlighet med det av kommunfullmäktige fastställda dokumentet "Budget 2023 ekonomisk planering 2024 - 2025 visioner, prioriteringar och resurser" följer kommunfullmäktige utvecklingen i den så kallade delårsrapporten efter första och andra tertiet, det vill säga efter april och augusti, samt i årsbokslutet per december. De två senare rapporterna följer även upp målen och granskas också av revisionen. Kommunstyrelsen följer löpande utvecklingen av kommunens ekonomi i ekonomirapporter som upprättas månadsvis.

Prognos för helåret

Västerviks kommun har två finansiella mål. På längre sikt är målet ett närmande till ett resultat på 2 % av skatteintäkter och kommunal utjämning. Målet för 2023 är att resultatet ska uppgå till minst 0,4 % av skatteintäkter och kommunal utjämning. Då har ett tillskott från RUR (resultatutjämningsreserven) på 42 mnkr räknats med.

Det andra målet är att självfinansiera investeringar till 100 % (årets resultat + avskrivningar sett i ett femårsperspektiv). På grund av höga investeringsnivåer och låga resultat kommer det att vara svårt att nå självfinansieringsmålet de närmaste åren varför undantag görs för åren 2022 - 2026 med ett krav på självfinansiering till 55 %. (Bolagen har egna självfinansieringsmål och avkastningskrav.)

Det prognostiserade årsresultatet för kommunen efter april månad är ett resultat på -24,7 mnkr vilket innebär en förbättring mot budget med 7,4 mnkr. Den positiva avvikelsen förklaras helt av en kraftigt förbättrad skatteprognos från SKR per april jämfört med budget på 39,8 mnkr, men samtidigt finns en kraftigt höjd prognos för pensionskostnaderna under året med 28,4 mnkr. Barn- och utbildningsförvaltningen räknar med att dra över budget med 4,3 mnkr på helåret. Övriga förvaltningar räknar med att hålla sin tilldelade budget men inom de olika förvaltningarna finns verksamheter med både positiva och negativa avvikelser från budget (se vidare under respektive nämnds verksamhetsberättelse).

Översiktlig sammanställning av resultatet, mnkr	Utfall april 2023	Utfall april 2022	Förändring
Taxor och avgifter	39,9	39,2	0,7
Hyror och arrenden	29,1	27,5	1,6
Bidrag	50,4	64,8	-14,4
Försäljning av verksamhet o konsulttjänster	10,4	10,0	0,4
Övriga intäkter	8,4	7,5	0,9
Summa intäkter	138,2	149,0	-10,8
Personalkostnader	-658,2	-570,5	-87,7
Köp av verksamhet	-110,9	-105,0	-5,9
Lokal- och markhyror	-110,6	-101,7	-8,9
Lämnade bidrag	-20,9	-21,9	1,0
Övriga kostnader	-121,4	-111,9	-9,5
Av- och nedskrivningar	-10,5	-9,9	-0,6
Summa kostnader	-1 032,5	-920,9	-111,6
Skatteintäkter	595,0	575,9	19,1
Generella statsbidrag och utjämning	267,4	264,0	3,4
Finansiella intäkter och kostnader	8,6	8,9	-0,3
Periodens resultat	-23,4	76,8	-100,2

Förklaring till större förändringar mellan åren:

På intäktssidan ses förändringar på totalen. Det är främst bidrag som minskat vilket förklaras av sjukersättning från Försäkringskassan med drygt 12,8 mnkr under 2022 vilket inte finns 2023.

På kostnadssidan är det ökade personalkostnader med 16 % vilket förklaras av att semesterlöneskulden per april inklusive PO med 56,2 mnkr är uppbokade för 2023 vilket inte var fallet 2022. Tidigare bokades semesterlöneskuld först i augustibokslutet men från 2023 är periodiseringen ändrad. Dessutom har pensionskostnaden mellan åren ökat med 7,7 mnkr. Resterande är årlig lönerörelse plus PO.

Posten köp av verksamhet har ökat vilket beror på volymökning av LOV (lag om valfrihet inom hemtjänsten).

Hyreskostnaden har ökat med 9 % vilket förklaras av ovanligt stora hyreshöjningar och att den nya förskolan Galaxen bara fanns med delar av första tertialet under 2022.

Posten övriga kostnader har ökat med ca 9 %. Det är främst övriga tjänster som ökat, bl a fordonskostnaden som har ökat med 1,3 mnkr. Även kostnaden för kurser förtroendevalda har ökat med ca 0,9 mnkr vilket är naturligt med tanke på att det var val i september 2022. Kostnaden för inhyrd personal har ökat med 2,5 mnkr vilket förklaras av inhyrda sjuksköterskor samt socionom på IFO.

De kommunägda bolagen

I delårsrapporten per april redovisas kommunen och de kommunala bolagen i separata rapporter. I tabellen nedan framgår utfall och prognos för bolagen som ingår i förvaltningskoncernen.

Resultat och prognos per april, mnkr	Utfall april 2023	Utfall april 2022	Förändring	Prognos 2023	Budget 2023	Prognos mot budget
Västerviks kommuns Förvaltnings AB	1,4	4,1	-2,7	0	0	0
Västervik Miljö & Energi AB	25,6	38,4	-12,8	17,6	25,6	-8,0
Västerviks Kraft Elnät AB	10,2	11,3	-1,1	18,2	20,1	-1,9
Västerviks Bostads AB	4,4	18,5	-14,2	43,2	45,5	-2,3
TjustFastigheter AB	4,7	3,5	1,2	17,9	16,3	1,6

Västerviks kommun är delägare med 15 % i Smålandshamnar AB och helägare till Västervik Resort AB. Då dessa bolags rapporter inte kommenteras i delårsrapporten för förvaltningskoncernen lämnas korta kommentarer om dessa bolag nedan.

Årsprognos Västervik Resort AB

Västerviks Resort redovisar en årsprognos på +0,7 mnkr, en prognosförändring med -1,8 mnkr jämfört med budget. Främst är det ökade kostnader på underhåll samt ökade kostnader för el jämfört med budget som är orsaken till avvikelsen. Underhållsbudgeten har generellt förstärkts för att upprätthålla en god standard på anläggningen. Intäkterna prognostiseras till att öka med 0,5 mnkr på grund av förbättrad beläggning jämfört med tidigare år.

Rapport för Smålandshamnar AB januari – mars (Q1)

Sammantaget en mycket bra inledning på året för bolaget, speciellt med tanke på det bekymmersamma läget vi befinner oss i med flertalet orosmoln på den globala himlen. Bolaget har fortsatt hög aktivitet inom flertalet segment, och i en tid likt detta gäller det att balansera mellan att agera kortsiktigt och samtidigt planera långsiktigt.

Första kvartalet har levererat ett stabilt resultat och företaget bibehåller en stark finansiell ställning. Omsättningen för första kvartalet blev 35 809 tkr. Det samlade resultatet för perioden blev 6 856 tkr. Noteras ska att resultatet innehåller vinst vid avyttring maskin, 1 700 tkr. Bolagets totala kostnader avviker mot budget för perioden -3 200 tkr. Avvikelserna är direkt kopplade till den ökade godshanteringen för perioden, med ökade bränsle och personalkostnader. Hanteringen av sågade trävaror är extremt personalintensivt och behov av extrapersonal stort.

Godshanteringen i Västervik har haft ett sämre kvartal än väntat. Godshanteringen har minskat med 24 % mot föregående år. Ett flertal nya affärer i Västervik gör dock att prognosen för kommande kvartal ser försiktigt positiv ut. Destination Gotland har aviserat att man inte kommer bedriva färjetrafik över Västervik-Visby mer.

I nuläget och inledningsvis under året är utsikterna för kommande period positiva. Vi ser fortsatt högt inflöde av virke för utskeppning, även att man kan antyda en viss avmattning över tid. Hanteringen av vindkraftskomponenter är stabil och påverkar positivt. Vi ser också att Kina pumpar in finanspolitisk stimulans som stabiliserar skrothanteringen då efterfrågan på stål ökar kraftigt trots energiproblematiken. Vi noterar en ökad efterfrågan på våra tjänster både över Oskarshamn och Västervik där dialoger förs i en positiv anda. Några är redan i hamn och kommer addera resultat för kommande period.

Investeringar

Kommunen har investerat 11,0 mnkr under perioden. Budgeterade investeringar för året uppgår till 128,2 mnkr inklusive rullade investeringsmedel från 2022. Föregående år var investeringarna 8,3

mnkr för samma period. Mycket av planeringsarbetet för investeringarna görs under våren och det mesta av faktureringen från leverantörer sker under slutet av året. Årets investeringsbudget är ovanligt hög och de senaste åren har en översyn och prioritering av planerade investeringar i kommunen gjorts för att komma ner till investeringsnivåer där självfinansieringsmålet kan hållas. Tyvärr har en del "underhållsinvesteringar" identifierats som gör att investeringsnivåerna ligger högt ytterligare några år. Det är dock viktigt att verksamheten kan klara av att genomföra planerade investeringar inom utsatt tid så man slipper skjuta investeringar till nästkommande år.

Fullständig investeringsredovisning finns under rubriken Räkenskaper längre fram i denna rapport.

Lån och borgen

Internbanken för kommunkoncernen finns i Västerviks Kommuns Förvaltnings AB som är moderbolag i bolagskoncernen. Per 2023-04-30 uppgick kommunkoncernens långfristiga skulder till totalt 2 365,3 mnkr varav kommunen har likvida medel som lånas in till internbanken. Låneramen för 2023 uppgår till 3 972 mnkr enligt beslut av KF. Kommunen borgar för låneramen i sin helhet samt några äldre borgensförbindelser till bland annat föreningar. När det gäller kommunens borgensåtaganden bedöms risken som låg för att åtagandet ska behöva infrias. Den absolut största delen avser kommunens egna bolag där kommunen kontinuerligt följer utveckling och verksamhet. Bedömningen är att bolagens resultatnivåer är betryggande.

Av tabellen nedan framgår lånen fördelning per låntagare per 30 april 2023. Primärkommunen har inga lån utan allt upplånas för bolagens räkning.

Lån i internbanken per 30/4 per låntagare	2023	2022
Västerviks kommun	270,8	221,0
Västerviks kommuns förvaltnings AB	-20,4	-25,5
Västerviks Bostads AB	-814,8	-725,5
Tjustfastigheter AB	-1 091,5	-1 084,6
Västervik Miljö & Energi AB	-686,2	-667,8
Västervik Kraft Elnät AB	23,9	13,3
Västervik Resort AB	-47,4	-41,2
Västervik Biogas AB	0,3	0,3
Totalt	-2 365,3	-2 310,0

- Den genomsnittliga snitträntan i låneportföljen uppgår för april månad till 2,66 % (samma period föregående år 1,59 %). Om derivaten exkluderas uppgår räntan till 2,96 %.
- Genomsnittlig räntebindningstid uppgår till 2,4 år (2,2 år). Andel räntebindning på ett år eller kortare uppgår till 52 % (45 %) av skuldvolymen.
- Den genomsnittliga kapitalbindningstiden i skuldportföljen uppgår till 2,5 år (2,0 år).
- Andel av skuldportföljen som förfaller inom 1 år uppgår till 16 % (33 %).

Pensionsförpliktelser

Från och med 1998 redovisas kommunens pensionsförpliktelser enligt den så kallade blandmodellen. Det innebär att pensionsrättigheter som har intjänats före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse inom linjen. I balansräkningen under avsättningar redovisas endast pensionsutfästelser kommunen har gjort från och med 1998. Hela den individuella delen av premien enligt det pensionsavtalet – PFA 98 – utbetalas till enskild förvaltning. Den redovisas som kortfristig skuld. Kommunens pensionsmedel är inte placerade i finansiella instrument utan återlånas och används för att finansiera investeringar. Bolagen har valt försäkringslösning.

Kommunens totala pensionsförpliktelser uppgår till 860,6 mnkr att jämföra med 888,3 mnkr föregående år.

Under 2023 träder ett nytt pensionsavtal för kommuner och regioner i kraft. Detta innebär kraftigt höjda pensionskostnader vilket tagits höjd för i årets budget, men när den senaste pensionsprognosen kom visade det sig att det kommer krävas ytterligare 28,4 mnkr för pensionskostnader under 2023. Den höga inflationen gör att även kostnaderna för pensioner stiger kraftigt i år och nästa år.

Balanskravsresultat

Prognostiserat resultat enligt balanskravet	2023-04-30
Ingående balanskravsresultat	0
Prognostiserat resultat enligt resultaträkning	-24,7
Realisationsvinster	-0,3
Prognostiserat resultat efter balanskravsjusteringar	-25,0
Medel till/från resultatutjämningsreserv	25,0
Utgående prognostiserat balanskravsresultat	0
Synnerliga skäl (RIPS)	0
Balanskrav att återställa	0

Förväntad utveckling

Den ekonomiska återhämtningen efter pandemin gick snabbare än de flesta vågat hoppas på. SKR:s skatteprognos per april innevarande år pekar på en svag förbättring av skatteintäkter och generella statsbidrag de närmaste åren men på grund av inflationen som innebär stora kostnadsökningar blir det ingen real höjning av skatter och bidrag. För 2023 räknar man med en urholkning av skatteunderlaget med 2,5 % till följd av de stora prisökningarna. Det är första gången sedan 2004 som det reala skatteunderlaget urholkas. Under 2024 sker ingen egentlig förstärkning enligt SKR:s prognos, först 2025 beräknas skatteunderlaget stärkas. SKR bedömer att vi nu går in i lågkonjunktur som håller i sig även under 2024. Om inflationen kommer ner på normala nivåer runt 2 % (Riksbankens mål) så bedömer SKR att läget kan bli bättre från 2025.

De största och mest akuta omvärldsfaktorerna just nu är kriget i Ukraina och de beslutade sanktionerna mot Ryssland. Kriget och sanktionerna har inneburit att inflationen har tagit fart med kraftigt höjda priser på bland annat el, transporter och livsmedel. Brist på vissa material och komponenter samt obalans på transportmarknaden fanns redan sedan pandemin, men nu förvärras situationen av kraftigt höjda priser generellt. De inflationsnivåer vi ser nu har vi inte sett på många år och det innebär kraftiga kostnadsökningar för kommuner och regioner.

I april höjde Riksbanken styrräntan med 0,5 % till 3,5 %. Marknaden bedömer att det blir minst en höjning till under året troligtvis med 0,25 %. För kommunkoncernen innebär en höjning av räntenivån med 1 % drygt 6 mnkr i ökade räntekostnader innevarande år med nuvarande upplåning och räntebindning. För 2024 innebär det kostnadsökning med drygt 12 mnkr.

Våra utmaningar kring personalförsörjning och demografi är stora även framåt. Vi har lärt oss mycket när det gäller digitalisering och distansarbete under pandemin som vi får ha med oss och som vi kommer att ha nytta av i vårt utvecklingsarbete framåt. Möjligheterna till distansarbete gör ju till exempel att vi inom vissa verksamheter kan rekrytera från ett lite större område. Arbetet med arbetsmiljö och "Den bästa arbetsplatsen" fortsätter.

Även till sommaren 2023 är det stora svårigheter att hitta sommarvikarier till delar av verksamheterna.

Räkenskaper

Driftsredovisning

	Intäkter	Kostnader	Nettokostnad	Budget 2023	Prognos årets resultat	Prognos avvikelse mot budget 2023
Kommunstyrelse	86,7	-249,0	-162,3	-487,9	-487,9	0,0
Politisk verksamhet	0,0	-4,1	-4,1	-14,0	-14,0	0,0
Ledning	2,9	-20,2	-17,3	-66,8	-66,8	0,0
Samhällsbyggnad	16,6	-65,8	-49,1	-132,2	-133,7	-1,5
Kultur	3,1	-21,9	-18,8	-59,7	-59,7	0,0
Arbete o kompetens	8,8	-36,7	-27,9	-90,5	-89,0	1,5
Kommunservice	52,7	-74,1	-21,4	-44,7	-44,7	0,0
Räddningstjänst	2,6	-20,6	-18,0	-55,5	-55,5	0,0
Prioriterade områden	0,1	-5,7	-5,6	-24,6	-24,6	0,0
Barn- och utbildningsnämnd	37,3	-379,8	-342,4	-940,6	-945,0	-4,3
Gemensam verksamhet	1,6	-20,8	-19,2	-53,4	-51,7	1,7
Förskola och familjedaghem	11,0	-87,8	-76,8	-217,8	-217,8	0,0
Obligatorisk skola och fritidshem	20,1	-198,0	-178,0	-471,7	-477,7	-6,0
Gymnasieskola, gymnasiesärskola	3,4	-64,0	-60,6	-174,4	-174,4	0,0
Komvux och SFI	1,2	-9,1	-7,9	-23,4	-23,4	0,0
Internposter 36190 - 46390	155,2	-155,2	-			-
Socialnämnd	68,9	-439,5	-370,6	-1 082,7	-1 082,7	0,0
Äldreomsorg	44,3	-226,1	-181,9	-515,9	-514,9	1,0
Individ- och familjeomsorg	4,3	-37,7	-33,3	-105,7	-106,7	-1,0
OF, omsorg & stöd, funktionsneds.	16,3	-114,7	-98,4	-293,1	-293,1	0,0
Hälsa- och sjukvårdsverksamhet	3,3	-47,8	-44,5	-131,5	-131,5	0,0
Förvaltningsstab och socialnämnd	0,6	-13,2	-12,6	-36,5	-36,5	0,0
Internposter 36190 - 46390	231,0	-231,0	0,0			-
Miljö- och byggnadsnämnd	5,1	-10,8	-5,6	-17,3	-17,3	0,0
Överförmyndare	0,0	-0,6	-0,5	-3,7	-3,7	0,0
Revision	0,2	-0,3	-0,2	-1,8	-1,8	0,0
Semesterlöneskuld, ökning		0,0	0,0	-4,5	-4,5	0,0
Summa nämnder			-881,7	-2 538,5	-2 542,9	-4,4
Summa internredovisning			-881,7	-2 538,5	-2 542,9	-4,4
<i>Justering för externredovisning:</i>			-2,5	-10,5	-38,9	-28,4
Resultat före avskrivningar			-884,3	-2 549,0	-2 581,8	-32,8
Avskrivningar			-10,5	-37,1	-37,1	0,0
Verksamhetens nettokostnader exkl reavinster			-894,8	-2 586,1	-2 618,9	-32,8
Realisationsvinster			0,3	0,0	0,3	0,3
Verksamhetens nettokostnader inkl reavinster			-894,5	-2 586,1	-2 618,6	-32,5
Skatteintäkter och statsbidrag			862,4	2 538,0	2 577,8	39,8
Finansiella intäkter			8,9	25,6	25,6	0,0
Finansiella kostnader			-0,2	-9,6	-9,6	0,0
Resultat			-23,4	-32,1	-24,7	7,4
Uttag ur RuR				42,0	24,7	-17,3
Resultat efter RUR				9,9	0,0	-9,9

Investeringsredovisning

Investering (Mnkr)	utfall tom april	Budget 2023	Prognos helår 2023	kommentarer tom april
Samhällsbyggnadsenheten				
Stadsparken gestaltning	0,3	5,0	5,0	
Centrum, stadsutveckling	0,2	1,0	1,0	
Förnyelser lekplatser	0,1	1,0	1,0	
Dagvattenstrategi	0,0	3,7	3,7	
Hållbar utveckling	0,0	0,5	0,5	
Naturresevat		0,5	0,5	
Hållplatser kollektivtrafik		3,4	3,4	
Åtgärder badplatser		0,5	0,5	
Forellvägen	4,0	0,0	2,5	Ska vidarefaktureras till VME, fördelning ej gjord ännu
Gc-väg Ekhagen		2,9	2,9	
Avfall skärgården		0,7	0,7	
Brevik ny DP		2,0	0,5	Inväntar ny DP
Markinköp	0,3	2,0	2,0	
Gc-väg St. Trädgårdsgatan	0,3	2,2	2,2	
Sjöstaden, Aquavilla + strandpromenaden	0,4	2,0	2,0	
Slottsholmen		0,7	0,7	
Strömsholmen förnyelse		4,0	0,0	Inväntar ny DP
Lucerna, kajer		4,0	4,0	
Storgatan	0,1	3,3	3,3	
Västerviksvägen, Gamleby	0,0	2,0	0,0	Inväntar Bostadsbolaget
Reinvesteringar gata/broar		5,0	5,0	
Helgenäs ny lekplats/utegym		1,8	0,5	åtgärder vidtagna
Centrumförnyelse Totebo		2,5	0,5	Genomförs 2024
Cirkulation Bökensved		2,0	2,0	
Folkhälsosatsning, utemiljö		1,0	1,0	
Dräneringar Gamleby		1,5	1,5	
Förnyelse trädplanteringar	0,1	0,5	0,5	
Gamleby hamn		3,0	3,0	
Hamnen, kajer	0,1	2,0	2,0	
Piperkärr ny plan / lekpl		2,5	0,0	överflyttad till 2024
Motionsspår		0,7	0,7	
GC Norrlandslägen	0,0	2,9	2,9	
Återställning stenbeläggning centrum		0,5	0,5	
Säsongsbelysning		0,5	0,5	
Trafikåtgärder	0,1	1,9	1,9	
Trygghetsåtgärder broar/tunnlar		2,0	2,0	
Loftahammar lekplats		0,7	1,0	
Satsning spontanidrott Västralund		2,5	0,0	Inväntar Bökensved
Oljeledning Lucerna	1,0	7,3	9,0	Status sämre än förväntat, stora kostnadsökningar för specialstål
Sågen 9		11,6	11,6	
Kajrest/ny hållpl Gränsö	0,1	4,6	4,6	
Kajrest. Slottsholmen		0,7	0,7	
Mindre investeringar	2,2	4,0	4,0	
Beläggning	0,0	8,4	8,4	
Gatuförnyelse VA-satsning		2,0	2,0	
Totalbelopp investeringar SBE	9,4	113,5	102,2	

Investeringsredovisning forts.

Investering (Mnkr)	utfall tom april	Budget 2023	Prognos helår 2023	kommentarer tom april
Övrigt KS				
Flytt bibliotek Ankarsrum	0,0	1,0	1,0	
Mejeriet, inre underhåll	0,0	0,3	0,3	
inventarier simhall	0,0	0,2	0,2	
Campus utökade platser	0,0	0,3	0,3	
Campus Inbrottslarmpassersystem	0,0	0,3	0,3	
Räddningstjänsten Investeringsbehov 2023	1,5	4,1	4,1	Ny släckbil
Totalbelopp övrigt KS	1,5	6,2	6,2	
Bun och Soc				
Inventarier	0,2	3,0	3,0	
Teknikcollege		0,0		
Inventarier Socialförvaltningen	0,0	5,5	5,5	
Totalbelopp BUN och SOC	0,2	8,5	8,5	
Totalt kommunen	11,0	128,2	116,9	

Resultaträkning

Mnkr	Not	2023-04-30	2022-04-30	2022-12-31
Verksamhetens intäkter	1	137,9	147,5	499,7
Jämförelsestörande intäkt	1	0,3	1,4	3,9
Verksamhetens kostnader	2	-1 022,1	-911,1	-2 907,4
Jämförelsestörande kostnad	2	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar	3	-10,5	-9,9	-37,5
Verksamhetens nettokostnader		-894,5	-772,0	-2 441,3
Skatteintäkter	4	595,0	575,9	1 740,0
Generella statsbidrag och utjämning	5	267,4	264,0	774,4
Verksamhetens resultat		-32,0	67,9	73,1
Finansiella intäkter	6	8,8	9,7	31,0
Finansiella kostnader	7	-0,2	-0,7	-4,1
Resultat efter finansiella poster		-23,4	76,8	100,1
Extraordinära poster		0,0	0,0	0
Årets resultat		-23,4	76,8	100,1

Balansräkning

Mnkr	Not	2023-04-30	2022-04-30	2022-12-31
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar		1 526,1	1 445,9	1 520,3
Immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,000	0,0
Mark, byggnader, tekn. anlägg. tillg.	8	483,7	455,0	481,8
Maskiner och inventarier	9	56,8	57,0	58,1
Övriga materiella anläggningstillgångar				
Finansiella anläggningstillgångar	10	985,7	934,0	980,4
Omsättningstillgångar		311,3	315,5	411,1
Förråd och lager	11	19,9	6,1	16,0
Fordringar	12	289,6	307,7	393,4
Kortfristiga placeringar				
Kassa och bank	13	1,8	1,7	1,6
SUMMA TILLGÅNGAR		1 837,4	1 761,4	1 931,4
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital	14	1 205,0	1 205,2	1 228,4
varav periodens resultat		-23,4	76,8	100,1
varav Resultatutjämningsreserv		214,5	169,5	169,5
Avsättningar		205,6	190,5	205,7
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	15	151,7	145,9	151,7
Andra avsättningar	16	53,9	44,6	54,0
Skulder		426,8	365,8	497,3
Långfristiga skulder	17	4,4	5,8	5,8
Kortfristiga skulder	18	422,4	360,0	491,5
SUMMA EGET KAPITAL AVS. O SKULDER		1 837,4	1 761,4	1 931,4
Panter och ansvarsförbindelser				
Pensionsförpliktelser utanför balansräkningen	19	708,9	742,4	708,9
Övriga ansvarsförbindelser	20	2 427,5	3 353,2	2 427,5

Kassaflödesanalys

Mnkr	Not	2023-04-30	2022-04-30	2022-12-31
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Periodens resultat		-23,4	76,8	100,1
Justering för av- och nedskrivningar	3	10,5	9,9	37,5
Justering för gjorda avsättningar	15, 16	0,0	0,0	15,2
Justering för övr. poster som ej ingår i kassaflödet		0,0	0,0	0,0
Reavinster hänförligt till investeringsverksamheten				0,0
Utrangeringar		0,0	0,0	0,0
Reaförluster		0,0	0,0	0,0
Kassaflöde före förändring av rörelsekapital		-12,9	86,7	152,8
Ökning (-)/minskning (+) förråd och varulager		-4,0	2,4	-8,0
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar		103,8	2,2	-83,2
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder		-70,5	-122,1	9,7
Kassaflöde från den löpande verksamheten		16,4	-30,8	71,2
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0
Avyttring av immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	8, 9	-11,0	-8,3	-63,9
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0
Avyttring av finansiella anläggningstillgångar	10	0,0	0,0	0,0
Förändring av finansiella anläggningstillgångar		-5,3	38,8	-7,6
Investeringsbidrag		0,0	0,0	0,0
Försäljning av investeringsbidrag		0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-16,3	30,5	-71,5
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Upptagna lån (+) och amortering av skuld (-)			0,0	0,0
Övriga finansiella poster			0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		0,0	0,0	0,0
ÅRETS KASSAFLÖDE		0,2	-0,3	-0,3
Likvida medel				
Likvida medel vid periodens början		1,6	2,0	2,0
Likvida medel vid periodens slut		1,8	1,7	1,6

Noter

Mnkr	2023-04-30	2022-04-30	2022-12-31
1 VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Försäljningsintäkter	8,0	5,7	19,9
Taxor och avgifter	39,9	39,2	115,5
Hyror och arrenden	29,1	27,5	85,4
Bidrag	50,4	64,8	236,6
Försäljning av verksamhet o konsulttjänster	10,4	10,0	42,2
Realisationsvinster	0,3	1,4	3,8
Aktiverat eget arbete	0,0	0,0	0,0
Övriga intäkter	0,2	0,1	0,2
Summa	138,2	149,0	503,6
2 VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Löner och sociala avgifter	601,4	521,4	1 644,1
Pensionskostnader	56,8	49,1	149,0
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	0,8	0,1	0,3
Bränsle, energi och vatten	7,3	6,2	21,3
Köp av huvudverksamhet	110,9	105,0	327,3
Lokal- och markhyror	110,6	101,7	310,5
Övriga tjänster	71,0	65,5	234,8
(Varav räkenskapsrevision)			0,3
Lämnade bidrag	20,9	21,9	64,9
Avsättning till deponi	0,0	0,0	10,0
Övriga kostnader	42,3	40,1	145,3
Summa verksamhetens kostnader	1022,1	911,1	2907,4
3 AVSKRIVNINGAR			
Avskrivning immateriella tillgångar	0,0	0,0	-
Avskrivning byggnader och anläggningar	7,4	7,1	21,8
Avskrivning maskiner och inventarier	3,0	2,8	8,8
Nedskrivningar	0,0	0,0	6,9
Summa	10,5	9,9	37,5
4 SKATTEINTÄKTER			
Årets preliminära skatteinbetalningar	591,1	561,8	1685,3
Prognos slutavräkning innevarande år	1,4	6,8	43,0
Slutavräkningsdiff föregående år	2,6	7,3	11,7
Summa	595,0	575,9	1740,0

Mnkr	2023-04-30	2022-04-30	2022-12-31
5 STATS BIDRAG/UTJÄMNING			
Inkomstutjämningsbidrag	178,3	165,0	495,0
Strukturbidrag	0,0	0,0	0,0
Kommunal fastighetsavgift	33,1	32,6	95,8
Bidrag för LSS-utjämning	19,3	17,5	52,5
Kostnadsutjämning	6,7	6,7	19,9
Regleringsbidrag	28,6	33,8	101,4
Generella bidrag från staten	1,5	8,4	9,9
Summa	267,4	264,0	774,5
6 FINANSIELLA INTÄKTER			
Räntor från koncernföretag	4,0	4,9	9,2
Borgensavgift	4,7	4,7	14,1
Utdelning på aktier och andelar	0,0	0,0	0,6
Övriga finansiella intäkter	0,2	0,0	7,1
Summa	8,8	9,7	31,0
7 FINANSIELLA KOSTNADER			
Låneräntor	0,0	0,5	0,5
Ränta på pensionsavsättningar	0,0	0,0	3,0
RIPS-räntekostnad	0,0	0,0	0,0
Aktieägartillskott	0,0	0,0	0,0
Nedskrivning av finansiell tillgång	0,0	0,0	0,0
Bankavgifter	0,2	0,2	0,6
Övriga finansiella kostnader	0,0	0,0	0,1
Summa	0,2	0,7	4,1
8 MARK, BYGGNADER, TEKNISKA ANLÄGGNINGAR			
Ingående bokfört värde	481,8	456,6	456,6
Årets investeringar	9,3	5,5	53,8
Årets investeringsbidrag			0,0
Årets avskrivningar	-7,4	-7,1	-21,9
Realisationsvinst	0,0	0,0	
Försäljningar/utrangeringar/nedskrivning	0,0	0,0	-6,8
Överföring från/till annat slag av tillgång			0,0
Utgående bokfört värde	483,7	455,0	481,8
Anskaffningsvärden	1 184,7	1 139,9	1 175,5
Ackumulerade av- och nedskrivningar	-701,1	-684,9	-693,6
Redovisat värde	483,7	455,0	481,8
<i>Linjär avskrivning tillämpas. Genomsnittlig nyttjandeperiod: toppbeläggningar 15 år, bärager 33 år, parker 25 år, hamnar och farleder 15-50 år.</i>			

Mnkr	2023-04-30	2022-04-30	2022-12-31
9 MASKINER OCH INVENTARIER			
Ingående bokfört värde	58,1	56,9	56,8
Årets investeringar	1,7	2,9	10,1
Årets avskrivningar	-3,0	-2,8	-8,7
Statsbidrag/EU-bidrag			
Finansiell leasing			
Utrång./försäljning/nedskrivning			-0,1
Överföring från/till annat slag av tillgång			0,0
Utgående bokfört värde	56,7	57,0	58,1
Anskaffningsvärden	176,8	168,2	175,2
Akkumulerade av- och nedskrivningar	-120,1	-111,3	-117,1
Redovisat värde	56,8	57,0	58,1
<i>Linjär avskrivning tillämpas. Genomsnittlig nyttjandeperiod möbler och inventarier 12 år, större fordon tex brandbilar 15-20 år.</i>			
10 FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
aktier koncernbolag	23-04-30	22-04-30	22-12-31
Västervik Resort AB,556735-7727	30,0	30,0	30,0
Västerviks Kommuns Förvaltn. AB, 556528-1416	252,6	252,6	252,6
Västervik Biogas AB, 556751-2941	0,0	0,0	0,0
röstandel 100 %			
övriga aktier/andelar			
Andelskapital Kommuninvest	22,8	21,0	22,8
Övriga aktier/andelar	9,4	9,4	9,4
Lån Västerviks Kommuns Förvaltn. AB	270,8	221,0	265,6
Västerviks Bostads AB	400,0	400,0	400,0
Förskotteringslån Regionförbundet	0,0	0,0	0,0
Övriga externa lån (Kommuninvest)	0,0	0,0	0,0
Redovisat värde vid årets slut	985,7	934,0	980,4
11 FÖRRÅD OCH LAGER			
Övrigt lager	0,5	0,1	0,5
Exploateringsfastigheter industri			
Ingående värde	15,4	8,5	8,5
Årets anskaffningar	4,0	4,7	7,0
Försäljningar under året	0,0	-7,1	0,0
Flyttade från anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0
Utgående värde Exploateringsfastigheter	19,4	6,1	15,4
Summa förråd och lager	19,9	6,1	16,0

Mnkr	2023-04-30	2022-04-30	2022-12-31
12 FORDRINGAR			
Kundfordringar	14,2	13,2	16,2
Statsbidrag/EU-bidrag	0,0	0,0	0,0
Skattefordringar	46,9	56,0	96,2
Förskottsbet.kostnader,upplupna intäkter	100,7	125,5	128,7
Övriga kortfristiga fordringar	127,8	113,0	152,3
Summa fordringar	289,6	307,7	393,4
13 LIKVIDA MEDEL			
Kassa	0,0	0,0	0,0
Bank	1,8	1,7	1,6
Summa likvida medel	1,8	1,7	1,6
14 EGET KAPITAL			
Ingående eget kapital enl fastställd BR	1 228,4	1 128,3	1 128,3
- varav resultatutjämningsreserv (RUR)	185,3	140,3	140,3
Effekt av byte av redovisningsprincip/rättelse	29,2	29,2	29,2
Aktieägartillskott			
Övrigt eget kapital	1 013,9	958,8	958,8
Periodens resultat	-23,4	76,8	100,1
Utgående eget kapital	1 205,0	1 205,2	1 228,4
Avsättning till RUR har gjorts retroaktivt för 2021 med 29,2 mnkr			
15 AVSÄTTNINGAR TILL PENSIONER			
intjänade fr.o.m 1998-01-01			
FÅP/KÅP	86,6	84,0	86,6
EB/BP	2,9	2,5	2,9
SAP/SÅP	14,9	14,9	14,9
VP/SAPök	0,0	0,1	0,0
Förändring kalkylmässig avsättning	17,6	16,1	17,6
Avsättning för särskild löneskatt	29,6	28,5	29,6
Summa	151,7	145,9	151,7
<i>Aktualiseringsgrad</i>	98%	98%	98%

Kommunen tillämpar KPRF 1983 med begränsningen att visstidspension utgår först fr.o.m 55 års ålder. För hel pension är erforderlig tjänstetid 12 år. Kommunen har pensionsåtaganden för två tidigare kommunalråd med 3/12 av full tjänstetid efter en mandatperiod vardera. Dessutom föreligger treårigt åtagande om visstidspension enligt särskilt avtal för en anställd i kommunen.

Mnkr	2023-04-30	2022-04-30	2022-12-31
16 ANDRA AVSÄTTNINGAR			
Andra avsättningar	0,0	0,0	0,0
Deponiavsättning vid årets början	54,0	44,6	44,6
avsättningar under perioden	0,0	0,0	10,0
ianspråkstagna belopp under perioden	-0,1	0,0	-0,5
outnyttjat, återfört under perioden	0,0	0,0	
förändring av nuvärdet	0,0	0,0	
Utgående avsättning	53,9	44,6	54,0
<p>Avsättningen deponi avser kostnader för återställande av den gamla deponin på Målserum. Tillstånd att deponera på den gamla deponin på Målserum upphörde 2008-12-31. Kostnaden omfattar bl.a. planering, projektering och sluttäckning av den gamla deponin, åtgärdande av skador i mark och grundvatten, övervakning och efterkontroll av den sluttäckta deponin, omhändertagande av lakvatten samt andra ev. miljörelaterade skador orsakade av den gamla deponin. Uttag görs löpande från fonden för de åtgärder som behöver vidtas. Under 2009 startades två nya konton för avsättning som avser de två deponier som nu är i drift: Avsättning deponi klass 1 (farligt avfall) under perioden 0 kr samt Avsättning deponi klass 2 (icke farligt avfall) 0 kr. En revidering av återställningskostnaden har gjorts per 2022-12-31, vilket medförde en ytterligare avsättning på 10,0 mnkr.</p>			
17 LÅNGFRISTIGA SKULDER			
	2023-04-30	2022-04-30	2022-12-31
Övriga skulder	4,4	5,8	5,8
(Investeringsbidrag)			
Summa:	4,4	5,8	5,8
18 KORTFRISTIGA SKULDER			
Leverantörsskulder	78,7	60,8	152,5
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	0,0	0,0	,
Moms och punktskatter	2,7	2,3	3,0
Personalens skatter, avgifter o löneavdrag	58,4	56,1	58,1
Övriga kortfristiga skulder	0,7	3,2	12,7
Uppl. kostnader, förut bet. intäkter	281,8	237,6	265,2
Summa kortfristiga skulder	422,4	360,0	491,5

Mnkr	2023-04-30	2022-04-30	2022-12-31
19 ANSVARFÖRBINDELSER			
Pensionsförpliktelser intj.t.o.m. 1997-12-31			
IPR97	490,2	509,1	490,2
ÅP/LR	65,0	70,3	65,0
EP/BP	9,5	10,4	9,5
SAP/SÅP	1,7	2,1	1,7
VP/GP	4,1	5,7	4,1
Särskild löneskatt på pensioner	138,4	144,9	138,4
Summa	708,9	742,4	708,9
20 BORGENSÅTAGANDEN			
Kommunägda företag	2 425,0	3 350,6	2 425,0
Enskilda egnahem och småhus	0,0	0,1	0,0
Ideella fören. o ekonomiska stiftelser	2,5	2,5	2,5
Summa borgensåtaganden	2 427,5	3 353,2	2 427,5

Västerviks kommun har i januari 1994 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga kommuner som per 2022-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelning av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnda borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive kommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Västerviks kommuns ansvar enligt ovan nämnda borgensförbindelse, kan noteras att per 2022-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 540 357 097 316 kr (510 966 139 138 kr) och totala tillgångar till 537 006 752 858 kr (518 679 716 010 kr). Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 2 668 270 116 kr (2 573 656 490 kr) och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 2 667 422 334 kr (2 615 257 445 kr)

Verksamhetsberättelser

Kommunstyrelse

Kommunstyrelsen ansvarar för ledning, samordning och utveckling av kommunens verksamhet. Kommunstyrelsen omfattar politik, ledningskontor, samhällsbyggnad, arbete och kompetens, kultur, kommunservice samt räddningstjänst.

Omvärldsanalys

Kriget i Ukraina har påverkat och försämrat säkerhetsläget i Europa och för Sverige. Denna komplexa, nationella och globala hotbild kräver en ständig anpassning av kommunens verksamheter och kräver nu och framåt att kommunerna arbetar mer med det civila försvaret och sitt säkerhetsskydd.

Regeringen har beslutat om en översyn av kultursamverkansmodellen för att se över roller och ansvar samt föreslå hur samverkan i ökad grad kan bidra till att uppnå de nationella kulturpolitiska målen, särskilt delaktighetsmålet. Dialog med Region Kalmar gällande kommande regionala kulturplan pågår, med syfte att ge inriktning för samverkan inom ramen för kultursamverkansmodellen inför kommande planperiod. Det krävs även mer systematisk samverkan mellan kulturpolitik och utbildningspolitik för att säkra barn och ungas tillgång till offentligt finansierad kultur.

Vi ser en fortsatt digital utveckling i samhället och krav på digitala lösningar från både medborgare, medarbetare och förtroendevalda. Medborgare är fortsatt intresserade av kommunens verksamhet och nyttjar, i relativt stor omfattning, sin rätt att begära ut allmänna handlingar. Kraven på informations-säkerhet och dataskydd ökar då hoten från omvärlden blir större. Medborgarna fortsätter att förvänta sig enkla och snabba lösningar vad gäller kontakter med kommunen och andra offentliga aktörer.

Under inledningen av 2023 har kommunernas ekonomiska utsikter mörknat betydligt. Några år med stora statliga bidrag är över och den höga inflationen gör att kostnaderna skjutit i höjden. Många kommuner kommer att få använda sina reserver för att klara budgeten de närmsta åren.

Demografins förändringar sätter press på organisationens förmåga att möta välfärdsbehoven och kompetensförsörja verksamheter. Flera befattningsområden är svårrekryterade och det blir vanligare att organisationen bemannar med nytexaminerade medarbetare vilket ställer högre krav på onboarding och introduktion. Centrala satsningar pågår och Västerviks arbete linjerar med dessa både i kompetensförsörjningsarbetet och arbetsmiljöarbetet. Våra centrala kollektivavtal kommer att uppdateras till hösten, det kommer att påverka hur schemalaggningsen ser ut utifrån dygnsvilan.

Arbetslösheten i Västerviks kommun har i samtliga tre grupper (andelen av den registrerade arbetskraften) minskat och är lägre per april 2023 jämfört med samma period 2022. Gruppen utrikesfödda och ungdomar har minskat mera än riket.

Digitaliseringen av offentlig sektor sker allt snabbare. Digital säkerhet är en högaktuell fråga, inte minst efter de cyberattacker som skett under 2021 och 2022. Tillgänglighet blir också allt viktigare. Medborgarna förväntar sig kommunal service under hela dygnet veckans alla dagar.

Väsentliga händelser

För att uppfylla målet om ett breddat kulturutbud och deltagande pågår bred samverkan med olika aktörer inom samtliga kultur- och fritidsverksamheter och utbudet har förstärkts genom flera externt finansierade projekt under perioden. Fritidsgårdarnas besökare bekräftar att verksamheten erbjuder

attraktiva mötesplatser där unga trivs och vill vara. Bryggaren Kulturscen fortsätter utvecklas som en välbesökt mötesplats och kommunens Ungdomsråd har genomfört en nationell kongress. Valborgsfirandet i Västervik är ett av kommunens mest välbesökta arrangemang och drog i år ca 3 000 besökare.

ISO-arbetet och arbetet med internrevision har fått en nystart och en recertifiering inom ISO 9001:2015 gjordes i februari. Stort fokus är även på de digitala frågorna och ett flertal e-tjänster är under framtagande i samarbete med verksamheterna.

Arbetet med att utveckla kommunens externa webb fortsätter. Den får en rejäl uppdatering för att möta framtidens krav på att tillgängliggöra kommuninformation och medborgarservice, ett arbete som förväntas vara klart till halvårsskiftet

Antal hushåll med behov av ekonomiskt bistånd minskar även under 2023

För IT-enheten har stort fokus varit på IT-säkerhetsområdet som ständigt är aktuellt och har i dessa tider fått ännu större fokus utifrån det säkerhetspolitiska läget i Europa.

Förväntad utveckling/framtid

Kulturenheten arbetar aktivt med bred samverkan inom många sektorer, men vikten av tydliga kulturpolitiska ställningstaganden särskilt för att säkerställa barn och ungas rätt till kultur bör betonas. Kulturutbudet och deltagandet ska fortsatt breddas och tillgängliggöras, bland annat genom omlokalisering av biblioteket i Ankarsrums där en mer öppen verksamhet skapas. Utmaningar inom området rör personalbrist, ökade kostnader utifrån rådande samhällsläge och minskad möjlighet till extern finansiering för utveckling.

Arbetet inom digitalisering kommer att intensifieras bland annat genom den nya Utvecklingsenheten. En ny standard för revision av kommuner kommer att börja tillämpas från och med räkenskapsåret 2023 vilket innebär en hel del arbete för ekonomiavdelningen inför både delårsrapporten per augusti och årsbokslutet.

Arbetsförmedlingen bedömer att arbetslösheten kommer att öka under 2023 och första halvåret 2024 i takt med att konjunkturen försvagas för att därefter minska då aktiviteten i svensk ekonomi väntas stärkas på nytt. Samtidigt har många arbetsgivare fortfarande svårt att hitta arbetskraft med efterfrågade kompetenser vid rekrytering. De mest utsatta grupperna på arbetsmarknaden är utrikesfödda personer och personer med högst förgymnasial utbildning.

Det finns en osäkerhet kring utveckling av kostnader för ekonomiskt bistånd utifrån hushållens ökade kostnader för energi och livsmedel samt minskade statliga bidrag kopplat till pandemi.

Vi märker att det är allt svårare att hitta kvalificerad personal till måltidsservice och IT. Då vi inom de närmsta åren kommer att ha ett flertal pensionsavgångar är detta en stor utmaning. Måltidsservice ser också en större svårighet att rekrytera vikarier inför sommarsemestern.

En konsekvens av nytt entreprenadavtal blir även att en förstärkning av kommunens beställarorganisation är nödvändig samt att vissa delar angränsande till myndighetsutövning återförs till samhällsbyggnadsenheten. Genom överklagande av upphandlingen har ett tillfälligt, kortare, avtal tecknats med Kanonaden Entreprenad. Detta har förlängts till och med 2024-05-31 i avvaktan på utfallet i domstolen.

Uppstart av arbetet med kommunens nya översiktsplan har påbörjats och kommer att jobbas skarpt med under hösten. Arbetet kommer att kräva resurser i form av intern projektledare samt involvera alla på enheten mer eller mindre. I ett initialt skede kommer det påverka planavdelningen.

Ekonomisk redovisning

mnkr	Nettokostnad april 2023	Budget 2023	Prognos per 2023-12-31	Prognosavvikelse mot budget
Totalt	-162,3	-487,9	-487,9	0,0
Politisk verksamhet	-4,1	-14,0	-14,0	0
Ledning	-17,3	-66,7	-66,7	0
Samhällsbyggnad	-49,1	-132,2	-133,7	-1,5
Arbete och kompetens	-27,9	-90,5	-89	1,5
Kommunservice	-21,4	-44,7	-44,7	0
Kultur	-18,8	-59,7	-59,7	0
Räddningstjänst och samhällsskydd	-18,0	-55,5	-55,5	0
Koncerngemensamma satsningar o utvecklingsanslag	-5,6	-24,6	-24,6	0

Politiken har ett positivt utfall (+502 tkr) som beror på lägre kostnader för köp av verksamhet på grund av att fakturan från Region Kalmar inte har kommit ännu för 2023. Det kommer att rätta till sig under året och prognosen är utan avvikelse mot budget.

Ledningskontor inklusive KS Stab har ett positivt utfall (+8 068 tkr) jämfört med budget, huvudsakligen som en följd av ännu ej tagna kostnader för året. Den nya utvecklingsenheten är nystartad och har en del uppstartskostnader. Med tanke på kostnadsutvecklingen ser vi inte något överskott vid årets slut, men budgeten kommer att hålla.

Räddningstjänsten har ett positivt utfall (+1 036 tkr). Enheten har från 2023 fått ett tillskott för hyra för Ankarsrums nya brandstation som ännu inte är färdigbyggd utan beräknas vara klar i slutet på sommaren. Bedömningen är att om vi klarar oss utan stora kostnadsdrivande insatser i skog och mark under 2023 så kommer vi kunna ha ett litet överskott på den del av hyra vi inte kommer behöva betala i år då vi inte får helårseffekt på hyreskostnaderna. Prognosen är utan avvikelse.

Kommunservice negativa utfall (-5 320 tkr) beror till stor del på eftersläpning av interndebiteringen för bland annat IT (-3 000 tkr) och telefoni (-800 tkr). Detta kommer att jämnas ut under maj månad. Måltidsservice har högre intäkter än budget (+ 3 000 tkr), vilket bland annat beror på återgång till ordinarie avbeställningsrutiner inom barn- och utbildningsförvaltningen efter pandemin. I och med de ökade intäkterna är kostnaderna för livsmedel (- 2 000 tkr) högre. Simhallen har högre intäkter än budgeterat vilket beror på fler besökare med anledning av den nya simhallsdelen. Lokalkostnaderna är lägre (+ 1 000 tkr) och beror på att hyreshöjningen för den nya simhallsdelen saknas för de första tre månaderna. Upphandling har lägre intäkter på grund av eftersläpning av fakturering inom upphandlingsamverkan (- 3 000 tkr).

Kulturenhetens positiva utfall (+2 065 tkr) beror på ej ännu nyttjade externa projektmedel samt lägre personalkostnader som följd av sjukskrivningar samt vakanser vid pågående rekryteringar. Vissa verksamheter har haft stor personalomsättning och flera tjänstledigheter under perioden och kompetensförsörjning är kontinuerligt en utmaning. Längre deltidssjukskrivningar, där det är svårt att få full täckning genom vikarier, påverkar också.

Både Mejeriet och Åby Herrgård har utmaningar att uppnå intäktsbudget som baseras på uthyrning av lokaler. På Mejeriet kommer lokalkostnaderna på helår generellt överstiga planerad budget på grund av en oväntad och mycket hög indexuppräkningsför året, vilket påverkar alla verksamheter som finns i huset. Omförhandling av hyresavtalet pågår med stöd av VBAB. Enheten lämnar dock en prognos på helår om +/-0 kr, då kostnaderna varit lägre i början av året. De ekonomiska förutsättningarna, där många externa bidrag beviljats, har inneburit att enheten under lång tid har kunnat arbeta för att bibehålla en hög ambition inom verksamheterna. Bryggaren har inkomna projektbidrag, vilket löper under hela året. Kultursamordning har mer kostnader för kultursamordningen på grund av utbetalda bidrag. Kulturskolan har högre intäkter än budgeterat på grund av att terminsintäkter ej periodiserats. Bibliotek har lägre personalkostnad på grund av vakanser.

Samhällsbyggnadsenhetens negativa utfall (- 4 489 tkr) beror till stor del på ej planerade/budgeterade kostnader för att laga upp Lilla strömmen, där är kostnaden nu 3,9 mnkr. När det gäller detaljplaner så har vi en hel del interna och även en del extra som vi inte har fakturerat ännu, detta kommer att ske inom kort.

Arbete och kompetens har också ett positivt utfall (+3 289 tkr). Enheten redovisar ett sammanlagt resultat för samtliga fem ansvar med 3,3 mnkr. Resultatet är påverkat av vakanser och fortsatt minskade kostnader för ekonomiskt bistånd, minskad mottagning och minskade statsbidrag inom flyktingmottagning. Campus har en eftersläpning på intäktsidan.

Barn- och utbildningsnämnd

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, träningsskola, fritidshem, gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna, svenska för invandrare och annan pedagogisk verksamhet.

Omvärldsanalys

Förskolan

Riksdagen har beslutat om ändringar i skollagen som syftar till att fler barn ska gå i förskola och få möjlighet till bättre språkutveckling i svenska. Ändringarna innebär bland annat att hemkommunen inför hösten det år ett barn fyller tre år ska ta kontakt med barnets vårdnadshavare, om barnet inte redan har en förskoleplats. En annan ändring är att hemkommunen blir skyldig att erbjuda förskoleplats till vissa grupper av barn, även om deras vårdnadshavare inte har anmält önskemål om förskola. Lagändringarna trädde i kraft den 1 juli 2022, men ska tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 1 juli 2023.

Grundskola och grundsärskola

Skolverket har under året presenterat en analys av pandemins konsekvenser. I den lyfts eleverna i grundskolan fram på flera olika sätt. Sammanställningen visar på att Sverige generellt klarat av att ge eleverna undervisning under pandemin, men att framför allt de yngre eleverna drabbats. De har inte fått den undervisning de borde fått utifrån pandemins konsekvenser. De yngsta eleverna har också drabbats hårt genom att förskolan inte tagit emot dem när de haft minsta symptom. Förskolan har också fått ställa om till förändrade förutsättningar under pandemin, vilket förmodligen bidragit till den utbildningsskuld som identifierats. De elever som kommer till förskoleklass är sämre rustade för att ingå i grupper och har en lägre språklig nivå än tidigare. Förutom de yngsta eleverna lyfter Skolverkets sammanställning fram matematik och språk som ämnen som drabbats hårdare när eleverna fått undervisning via digitala verktyg och på länk.

Grundsärskolan byter från och med läsåret 2023/24 namn till anpassad grundskola. Arbetet med att implementera den nya läroplanen har pågått under 2022/23. I arbetet har grundsärskolan på Fågelbäret, särskolegruppen på Skogshaga och Ludvigsborgsskolan samverkat.

De nationella proven kommer att digitaliseras och det innebär ett stort implementeringsarbete i förvaltningen. Först ut är årskurs 6, därefter årskurs 3 och 9. I och med detta ses de digitala resurserna över och bandbredden undersöks. Ett arbete med detta pågår på flera olika plan. Det här är delar som huvudmannen som ansvarig behöver beakta i kommande budgetarbete. Sammantaget innebär ovanstående att grundskolan behöver jobba med olika implementeringsinsatser. Detta kommer att innebära en kraftsamling för verksamheten.

Under 2023 förväntas beslut om ny timplan komma för grundskolans del. Den kommer, enligt förslaget, innebära att elevens val försvinner till förmån för mer undervisning i ämnen. Det kommer sannolikt påverka grundskolan ekonomiskt, då fler ämneslärare kommer att behövas, samtidigt som de som undervisat i elevens val eventuellt inte längre kommer att vara behöriga att undervisa i dessa ämnen.

Gymnasieskola

Riksdagen röstade i juni 2022 ja till regeringens förslag "Dimensionering av gymnasial utbildning för bättre kompetensförsörjning". Beslutet innebär att arbetsmarknadens behov ska vägas in vid planering och dimensionering av vissa utbildningar på gymnasial nivå. Det innebär att när en kommun, region eller enskild huvudman lägger fram vilka gymnasieutbildningar eller utbildningar i

den kommunala vuxenutbildningen (komvux) som ska erbjudas och hur många platser utbildningarna ska ha, ska det tas hänsyn till både ungdomarnas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. Kommunerna ska genom avtal med minst två andra kommuner även samverka om planering, dimensionering och erbjudande av utbildning i ett primärt samverkansområde.

Vidare ska det vara tydligt för den sökande vilken inriktning utbildningen har och vad utbildningen kan leda till. Det ska även vara möjligt att fritt söka till de yrkesutbildningar inom komvux som erbjuds i det primära samverkansområde som den sökande är hemmahörande i. Lagändringarna börjar gälla den 1 juli 2023 och tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas 2025.

Under våren 2023 har politiker och tjänstepersoner från Oskarshamn, Västervik, Hultsfred och Vimmerby träffats för att se över samverkansavtal som svarar mot denna lagändring. En arbetsgrupp bestående av tjänstepersoner från de nämnda kommunerna kommer att sättas samman och arbetet påbörjas före sommaren 2023.

Under året har riksdagen fattat beslut om ämnesbetyg istället för kursbetyg. Ändringen kommer att börja gälla från och med hösten 2025.

Komvux

Inom vuxenutbildning genomfördes flera förändringar under 2022. Förändringar gäller bland annat studier för nyanlända med utbildningsplikt, förenklad betygsskala på grundläggande nivå, komvux som särskild utbildning på grundläggande nivå och komvux i svenska för invandrare (SFI). Ämnesbetygens införande inom gymnasieskolan kan komma att få konsekvenser för vuxenutbildningen. Men för komvux på gymnasial nivå samt för komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå kommer det även fortsättningsvis att vara möjligt att inom ett ämne läsa en eller flera nivåer.

Under första delen av 2023 beslutade barn-och utbildningsnämnden om Utbildningsplan för sammanhållen utbildning för elever inom utbildningsplikten. 2022 infördes en ny skrivelse i skollagen (kap. 20 § 3a) gällande utbildningsplan för sammanhållen utbildning för elever inom utbildningsplikten. Utbildningsplanen ska beslutas av elevens hemkommun. Målgruppen för utbildningsplanen är nyanlända inom etableringsprogrammet som inte bedöms kunna matchas mot ett arbete under tiden i programmet. Målgruppen kan vara personer med kort eller ingen skolbakgrund samt nyanlända med längre skolbakgrund som inte avslutat gymnasieutbildning. Arbetsförmedlingen bedömer och skriver in personer i utbildningsplikten. Utifrån utbildningsplanen ska personer ges möjligheten att delta i sammanhållna studier på heltid.

Utbildningsplanen innehåller flera olika delar såsom kartläggning, beskrivning av arbetslivets behov, utbildningens innehåll, samverkan med andra aktörer, uppföljning av elevens utbildning samt uppföljning av utbildningsplanen. Den sammanhållna utbildningen ska omfatta 23 timmar per vecka i snitt under en fyraveckorsperiod.

Väsentliga händelser

Förskolan

Inspira pedagogiskt centrum har flyttat från Centrumgården till Kvarngatan 10 i Västervik. Verksamheten är i full gång igen med både nätverk, pedagogiska caféer och workshops. De nya lokalerna möjliggör en ökning av materialutbudet och ett långsiktigt samarbete med ännu flera företag i kommunen.

Alla medarbetare har varit på världsutställningen Border Crossing i Oskarshamn där hållbarhet, digitalisering och språk- och kunskapsutveckling har stått i fokus. Den 1,5-åriga utbildningsatsningen med Jönköpings universitet har fortsatt. Ytterst handlar denna satsning om att ta nya kliv i plattformsarbetet genom att stärka barnens språk- och kunskapsutveckling. Alla medarbetare deltar på olika sätt i utbildningen, bl. a. genom utbildningsfilmer, nätverk för 40 pedagoger samt forskningscirkel för rektorer. Arbetet med att utveckla de 5 ledarteamen har varit fortsatt prioriterat. Förberedelserna för implementeringen av det nya kvalitetsarbetet med de 3 kvalitetsaspekterna struktur-, arbetsmiljö- och processkvalitet, har också arbetats intensivt med.

Grundskola och grundsärskola

Nya läroplaner för grundskolan och grundsärskolan beslutades inför läsåret 2022/23 och arbetet med implementering har pågått under hela läsåret. I samband med de nya läroplanerna har de tidigare kunskapskraven gjorts om till kriterier för bedömning och betygskriterier. För de yngre eleverna är garantin för tidiga insatser viktig att följa. Grundskolans rektorer ser att fler elever än tidigare har språkliga svårigheter och behovet av speciallärare är fortsatt stort för elevgruppen. Arbetet med att skapa förutsättningar för digitala nationella prov fortgår på olika sätt. Grundskolan har under året gjort ett omfattande jobb för att säkerställa att likvärdigheten fortsatt ska vara hög. Den största utmaningen i arbetet för en likvärdig utbildning i kommunen är de strukturella förutsättningar som finns.

Sedan höstterminen 2022 är också en utökning av läxhjälp och sommarskola för grundskolan beslutad liksom utökade befogenheter kring ordning och studiero. Nya allmänna råd för bedömning, betygssättning och prövning, extra anpassningar och särskilt stöd samt utvecklingssamtalet och IUP gäller från och med läsåret 2022/23. För att säkerställa implementering av dessa har rektorer, förstelärare och specialpedagoger/speciallärare arbetat tillsammans på olika sätt för att säkra en likvärdighet.

Den satsning på TRR, (Tänka, Resonera och Räkna) som förvaltningen gick in i 2020 har pågått under snart två läsår. Arbetet innebär ett förändrat sätt att undervisa matematik. Lärarna ses i kollegiala samtal varje vecka där de diskuterar matematiskt innehåll, undervisning, framgångsfaktorer och utmaningar. Satsningen har inneburit vissa utmaningar för lärarna att ställa om till ett nytt sätt att undervisa och satsningen behöver fortsatt prioriteras.

Gymnasieskolan

I verksamhetsplanen för gymnasieskolan finns flera fokusområden för att öka undervisningens kvalitet. Det ena området handlar om arbetsplatsförlagt lärande (APL) som är en viktig del i yrkesprogrammets kvalitet. Här handlar det exempelvis om att säkerställa tillgången på APL-platser men också tillse att handledare har kompetens samt att arbetsmiljön fungerar för eleverna. En satsning på APL i samverkan med Skolverket är påbörjad. Tillsammans med alla verksamhetsformer pågår också en kompetensutvecklingsinsats kring tillgängliga lärmiljöer för att alla elever ska kunna nå målen i utbildningen. Ett ytterligare utvecklingsområde gäller betyg och bedömning.

För att förbättra förutsättningarna för ett hållbart medarbetarskap görs insatser kring årshjulet för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön samt kommer ett arbete initierats kring pedagogisk dokumentation i relation till upplevd administrativ börda för lärare.

Under 2022 identifierade kommunrevisionen ett antal utvecklingsområden för gymnasieskolan när det gäller uppföljning av elevers frånvaro. Gymnasieskolan har redan innan revisionen påbörjat ett förbättringsarbete kring närvarofrämjande insatser. En ny närvaroplan togs fram 2022 och den planen implementeras under 2023.

Från den 2 juli 2023 gäller nya bestämmelser i skollagen som syftar till stärkt utbildning för elever med intellektuell funktionsnedsättning. Grundsärskolan, gymnasiesärskolan och komvux som särskild utbildning byter också namn. Gymnasiesärskolan byter namn till anpassade gymnasieskolan. Komvux som särskild utbildning på grundläggande nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå byter namn till komvux som anpassad utbildning på grundläggande nivå respektive på gymnasial nivå.

Komvux

Inom vuxenutbildningen har verksamhetsplanen när det gäller att öka undervisningens kvalitet riktat fokus på tillgängliga lärmiljöer, kompetensutveckling kring digitala verktyg, studieteknik på modersmål och svenska. I verksamhetsplanen för Komvux finns ytterligare mål kring detta och att fortsätta utveckla arbetet inom VO College, verka för utveckling av regional samverkan främst med Vimmerby och Hultsfred för att möta behov och efterfrågan, Arbeta med extern avtalspart för distanskurser, fortsätta utveckla samverkan med andra aktörer (exempelvis AF och integration) för en bra integration genom samverkan med individfokus, fortsätta att utveckla samverkan inom den lokala överenskommelsen. Inför 2023 övergår DUA (delegationen för unga och nyanlända till arbete) till en lokal överenskommelse mellan kommunen och Arbetsförmedlingen. Vidare kommer verksamheten arbeta vidare med medarbetarenkäten som genomfördes hösten 2022 med att fokusera på ett antal utvalda fokusområden från medarbetarenkäten samt skapa gemensamma mål, delaktighet, tydlighet och att använda intranätet, Koggen, till att synliggöra relevanta dokument.

Förväntad utveckling/framtid

Förskolan

Den största utmaningen för förskolan under kommande år är att klara av omställningen kopplad till de minskade ekonomiska resurserna samtidigt som man bibehåller och fortsätter utveckla utbildningskvaliteten utifrån läroplanen Lpfö 18 och ställningstaganden i den pedagogiska plattformen. Arbetet framåt innebär att förskolan behöver anpassa verksamheten till en lägre efterfrågan av förskoleplatser där det föds ca 200 färre barn under en 3 årsperiod enligt befolkningsprognosen. Förskolan kommer också behöva parera en minskad barnpeng med större barngrupper och sämre personaltäthet till följd. För att dämpa den direkta påverkan på barn och pedagoger krävs det kloka, strategiska och snabba beslut med barnens bästa i fokus. Det behövs beslut om förändringar både i förskolestrukturen och kring servicenivån.

Grundskola och grundsärskola

De insatser som görs förväntas leda till ett ökat resultat på alla stadier. Arbetet med de delar som identifierats i kvalitetsarbetet inom områdena normer och värden där sexualitet, samtycke och relationer varit i fokus. Även arbetet med de nya läroplanerna med betygskriterier och kriterier för bedömning ska bidra till en ökad måluppfyllelse. Sambedömning och kollegialt lärande för lärare i olika ämnen planeras genomföras under kommande läsår. Arbetet syftar även till att skapa en ökad förståelse för progressionen i de olika ämnena samt för undervisningen och utbildningen som sker i de olika stadierna Det gäller inte bara för grundskolan och grundsärskolan utan även för fritidshemmet.

Satsningen Tänka, Resonera och Räkna kommer att fortsätta under läsåret 23/24 i och med den nya plan som tagits fram. Här finns en arbetsgrupp med lärare och rektorer som arbetar tillsammans för att satsningen ska ge så god effekt som möjligt. För att skapa bästa möjliga förutsättningar för alla elever och pedagoger kommer satsningen att följas på nära hand av rektorsgruppen och grundskolechefen.

De digitala nationella proven som ska genomföras kommer att innebära en stor utmaning för verksamheten. Det handlar om att infrastrukturen, verktygen och kompetensen behöver vara på plats. Detta utgår staten från att huvudmannen ska skapa förutsättningar för. För Västerviks kommuns elever krävs ekonomiska förutsättningar för att resultaten ska bli likvärdiga och rättvisa eftersom de nationella proven är betygsstödande.

Pandemins konsekvenser, nya förordningar så som ny timplan, nya styrdokument, ökade krav på läxhjälp och utökad studietid samt digitaliserade nationella prov kommer även fortsättningsvis att innebära utmaningar för grundskolan. Eleverna på de 19 kommunala grundskolorna ska ges en likvärdig utbildning och likvärdiga förutsättningar. Den positiva utveckling som skett inom respektive elevgrupp strävar förvaltningen efter att upprätthålla. En satsning på framför allt de yngre eleverna skulle behövas för att säkerställa att garantin för tidiga insatser kan uppnås.

Gymnasieskolan

De insatser som görs inom såväl gymnasieskola som vuxenutbildning förväntas leda till ökad kvalitet när det gäller alla tre övergripande områden i det systematiska kvalitetsarbetet; Kunskaper-lärande-utveckling, normer-värden och samverkan-delaktighet-inflytande.

För gymnasieskolan har fem utvecklingsområden lyfts med presidierna i KS och BUN; planering och dimensionering, avhopp, kunskapsresultat, förändrade elevsammansättningar på flera program samt effekterna av den ekonomiska omställningen 2020. Dessa fem utmaningar behöver det arbetas med intensivt i närtid.

Ett särskilt översynsarbete har initierats för kommunala aktivitetsansvaret (KAA) med syfte att minska antalet elever som blir inskrivna i KAA. Översynsarbetet hänger också samman med det tidigare nämnda förbättringsarbetet kring uppföljning av elevers frånvaro i gymnasieskolan. Under 2023 kommer barn- och utbildningsförvaltningen och KAA delta i SKR:s satsning Fullföljd utbildning. Den satsningen kommer att pågå under ett par års tid.

Komvux

För vuxenutbildningens del har stora reformer och förändringar initierats från statens sida de senaste åren och här kommer en fortsatt implementering att ske. Inom ramen för Delegationen unga till arbete och projektet 100%-etablering skapas förutsättningar för unga vuxna och vuxna att via studier öka förutsättningarna för etablering på arbetsmarknaden. Den redan etablerade samverkan med Vimmerby och Hultsfred fortsätter för att möta efterfrågan på utbildning och därmed se över utbildningsutbudet. Västerviks kommun har tillsammans med Arbetsförmedlingen träffat en så kallad lokal överenskommelse för att öka antalet personer med långsiktigt hållbar försörjning, fler i arbete, höja utbildningsnivån, bistå näringslivet med kompetensförsörjning, erbjuda fördjupat stöd till de som behöver, anvisa till studier och bryta och förhindra långtidsarbetslöshet. Komvux är en betydelsefull verksamhet för kommunens åtaganden i denna överenskommelse.

Ekonomisk redovisning

mnkr	Nettokostnad april 2023	Budget 2023	Prognos per 2023-12-31	Prognosav- vikelse mot budget
Totalt	-342,4	-940,6	-944,9	-4,3
Övergripande administration	-19,2	-53,4	-51,7	1,7
Förskola och familjedaghem	-76,8	-217,8	-217,8	0,0
Grundskola och fritidshem	-178,0	-471,7	-477,7	-6,0
Gymnasie-/gymnasiesärskola	-60,6	-174,4	-174,4	0,0
Komvux och SFI	-7,9	-23,4	-23,4	0,0

Barn- och utbildningsförvaltningen lämnar efter april månad en prognos på -4,3 mnkr gentemot budget. Periodens resultat är -5,1 mnkr.

Den övergripande verksamheten prognostiseras till +1,7 mnkr på helåret, resultatet ligger för perioden på -0,4 mnkr. Det prognostiserade överskottet beror på att i budgeten planerades en återbetalning av tidigare års underskott på 3,7 mnkr. På barn- och utbildningsnämndens ammanträd i mars beslutades att 2,0 mnkr av de 3,7 mnkr skulle omfördelas från den övergripande verksamheten till verksamhet grundskola och skolbarnomsorg. Den omfördelningen är nu utförd, kvar som överskott på den övergripande verksamheten är 1,7 mnkr.

Verksamhet förskola lämnar en prognos på +/-0 mot budget, utfallet är +0,1 mnkr för perioden. Det positiva utfallet beror på att förvaltningen fått mer i statsbidrag från Migrationsverket och Skolverket än vad som var förväntat i budget. De högre statsbidragen täcker upp de högre lönekostnaderna gentemot budget som verksamheten har för de första fyra månaderna. Det finns enheter som har underskott och där handlingsplaner är upprättade.

Grundskolan inklusive skolbarnomsorgen prognostiseras till ett underskott på -6,0 mnkr på helåret, resultatet för perioden ligger på -7,3 mnkr. Det är lönekostnaderna för de fyra första månaderna som drar ner resultatet för perioden och prognosen för året på underskott.

Flera enheter har ett klart högre löneläge än vad som var planerat i budgetarbetet. Några av dessa enheter är inne i ett omställningsarbete som ännu inte nått ända fram. Flera enheter anger att det sedan budgetläggningen inkommit elever med större stödbehov, där personal tillsatts utöver budget, vilket påverkar lönekostnader för de första fyra månaderna negativt.

Flertalet enheter inom verksamhet grundskola ska mellan vårtermin och hösttermin korrigera ner sina organisationer utifrån personalplaneringen som gjordes i samband med budgeten. Det tillsammans med att det under våren finns mer personal i verksamheten än vad som var tänkt i budget gör att det sammantaget ger en mycket ansträngd ekonomisk situation, både i nuläget men också till hösten.

Prognosen för verksamheten sätts till -6,0 mnkr och baseras på att vårterminen går med underskott på -6,0 mnkr men att höstterminen har ekonomisk balans.

Gymnasiet lämnar för perioden en prognos på +/-0 mnkr, resultatet för perioden är +1,8 mnkr. Gymnasiet har ett lägre löneutfall än planerat i budget. Vårens interkommunala kostnader beräknas ligga inom budget, men det finns en osäkerhet kring höstens interkommunala kostnader. Preliminärt ser det ut som att det kommer vara några fler interkommunala elever till hösten än vad som finns under våren 2023.

Komvux har ett resultat i redovisningen på +0,6 mnkr, löneläget på enheten ligger nära +/-0 mot budget och finns heller inga andra större avvikelser så här långt, vilket ger en prognos på +/-0 mnkr.

Totalt på förvaltningen ligger prognosen på -4,3 mnkr gentemot budget. Med anledning av det upprättas handlingsplaner på enheter med underskott. För verksamhet grundskola och skolbarnomsorg inom barn- och utbildningsnämndens område så gäller stor återhållsamhet med inköp och anställningar. Inköp och anställningar i grundskolan och skolbarnomsorg ska förankras med grundskolechef

Socialnämnd

Socialnämnden ansvarar för vård och omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning, hemsjukvård, hembesök samt stöd, rådgivning och övriga insatser till barn, ungdomar och vuxna.

Omvärldsanalys

Demografiskt blir det för varje år allt fler äldre och allt färre i arbetsför ålder i Västerviks kommun. Socialnämnden har sedan flera år arbetat med att förbereda och planera för en ökning av antalet äldre, både gällande ordinärt och särskilt boende. Effekterna av ökningen av antalet äldre syns i form av ökade volymer inom hemtjänst och utmaningar gällande rekrytering av utbildad personal.

Det pågår en nationell strukturomvandlingen av hälso- och sjukvården och socialtjänsten i Sverige till "Nära Vård". Denna omställning kommer att omfatta samtliga socialnämndens verksamheter. Syftet är att utveckla primärvården, som innefattar såväl den kommunala samt regionens hälso- och sjukvård, mot en vård nära patienten.

Vad gäller individ- och familjeomsorgens (IFO:s) arbete så anpassas verksamheten till de förändringar som sker nationellt, regionalt och lokalt. Detta innebär att även IFO:s delar berörs av omställningen till Nära Vård.

Väsentliga händelser

Under våren har arbetet med att uppnå socialnämndens nya mål för 2023 påbörjats. Målen är:

- Mer självständiga medborgare
- Vår arbetstid skapar mer värde för dem vi är till för

Bemanningsläget inom framför allt äldreomsorgen (ÄO), omsorgen om personer med funktionsnedsättning (OF) samt hälso- och sjukvårdsverksamheten (HS) är ansträngt, inte minst under sommarmånaderna. Ett uppdrag som fokuserar på att säkerställa den kort- och långsiktiga personalförsörjningen i socialförvaltningen har därför formulerats och lett till flera åtgärder som syftar till att sommaren 2023 ska bli bättre än 2022. Under våren har socialförvaltningen också tillsammans med HR påbörjat ett arbete med att ta fram en kompetensförsörjningsplan för att kartlägga framtida behov i verksamheterna.

Under våren har två organisationsöversyner påbörjats, en inom ÄO och en inom IFO/OF. Målet är att, liksom inom IFO och HS, skapa en enhetlig verksamhet även inom ÄO och OF som leds av en verksamhetschef för respektive verksamhet. Genom att varje verksamhet leds av en verksamhetschef blir det en tydligare och effektivare styrning och ledning av förvaltningen.

Socialförvaltningen har fortsatt satsningen "aktivt medarbetarskap". Under våren har mellan 900 och 1 000 medarbetare genomgått utbildningen med gott resultat.

Kvalitetsutvecklarna inom äldreomsorgen har anordnat kompetensutvecklingsdagar för ett salutogent förhållningssätt. Alla medarbetare inom bland annat äldreomsorgen har varit inbjudna.

Arbetet och planeringen gällande byggnationen av det nya särskilda boende i Gamleby fortsätter. Byggnationen påbörjades i april 2022 och beräknas stå klart under fjärde kvartalet 2023.

Ett uppdrag gällande mat i ordinärt boende har formulerats. En arbetsgrupp har utrett frågan och en slutrapport med tillhörande åtgärder kommer att presenteras för socialnämnden under 2023. För att

säkerställa distributionen av mat har en upphandling gällande kyllda matportioner genomförts under våren 2023, då det gamla avtalet upphör under hösten. Upphandlingen slutförs under maj månad.

Äldreomsorgslyftet fortsätter och hittills har 10 medarbetare blivit klara med sin undersköterskeutbildning inom ramen för satsningen.

Inom OF har en gradvis omsvängning av målgrupper skett under många år. Omsvängningen innebär att en allt större del av OF:s verksamhet riktar sig till personer med neuropsykiatriska diagnoser. Detta medför ett behov av att anpassa verksamheten till de målgrupper som finns nu och i framtiden. Ett uppdrag gällande hur OF:s verksamhet på bästa sätt ska utformas för att möta framtidens behov har därför formulerats. En arbetsgrupp har påbörjat arbetat med uppdraget, vilket hittills har lett till vissa förändringar i bland annat organisationsstrukturen. Arbetet pågår och kommer att leda till fler åtgärder under 2023.

Det finns behov av fler bostäder för målgruppen särskild service enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Socialnämnden har beslutat att starta upp och tillskapa ett nytt boende för målgruppen på Stora Trädgårdsgatan 41, vilket kommer att vara klart under 2023.

Eftersom den kommunala hälso- och sjukvården de senaste åren blivit mer avancerad krävs en konstant sjuksköterskebemanning. Utifrån svårigheterna att rekrytera legitimerad personal (som delas med övriga samhället) har enheterna fortsatt varit tvungna att anlita bemanningsbolag för bemanning av sjuksköterskor.

IFO:s Myndighetsenhet har ett fortsatt högt tryck på inkomna ärenden. Det är 50 procent fler inkomna orosanmälningar under årets första fyra månader än under samma tidsperiod föregående år. Sett till "unika barn" är ökningen 40 procent jämfört med föregående år. Inledda barnavårdsutredningar har ökat med 13 procent under samma period. Ingen ökning ses i antalet placerade barn.

Inom IFO:s öppenvård för barn, unga och familj, Familjeenheten, uppmärksammades 2022 en ökning av serviceärenden, dit medborgarna själva söker. Den ökningen ligger kvar. För att på ett tillfredsställande sätt kunna möta behovet skulle det behövas en utökning av tjänster kopplade till det förebyggande arbetet, vilket skulle ge ökad närvaro i ungdomars offentliga miljöer, ökat stöd till skolor och fritidsgårdar samt mer utbildning, kompetenshöjning och rådgivning.

På grund av hög arbetsbelastning inom Familjerådgivningen så har en översyn tillsammans med samverkanskommunerna Oskarshamn, Vimmerby och Hultsfred påbörjats.

För IFO:s vuxenenhet kvarstår det höga trycket gällande personer som önskar råd och stöd kring svårigheter att få tag i en egen bostad. Skulder och en begränsad ekonomi ger problem med att få ett eget hyreskontrakt. Ett samlat utvecklingsarbete kring bostadssociala frågor behöver genomföras, där även Bostadsbolaget och Försörjningsstöd deltar. Socialförvaltningen har beviljats statsbidrag inom ramen för modellen "Bostad först" till detta ändamål och en förstudie ska genomföras för att se om modellen kan vara aktuell för Västerviks kommun.

Arbetet med digitalisering inom socialförvaltningens verksamheter fortsätter. Flera nya digitala initiativ har påbörjats samtidigt som en del äldre lösningar har förbättrats och utvecklats.

Kvalitetsdialoger har under våren genomförts inom två enheter i äldreomsorgen, och resulterat i handlingsplan med åtgärder.

Efter en genomförd lex Sarah-utredning inom OF, har ett kvalitetsarbete på området påbörjats. Arbete fortsätter under hela året.

Förväntad utveckling/framtid

Inom socialförvaltningen behövs det en ständig omvärldsbevakning för att kunna planera och förbereda för förändringar som kan komma att ske på grund av exempelvis lagändringar och nya föreskrifter. Samhällets ständiga förändring gör att den offentliga välfärden och socialtjänstens verksamheter står inför stora utmaningar i att anpassa arbetet, anpassningar som behöver göras tillsammans med andra aktörer för att på bästa sätt använda samhällets resurser. Många av de faktorer som avgör kvalitet i socialtjänsten är relaterade till tillgång på personal med rätt kompetens och möjlighet att använda sig av den.

En av de stora framtida utvecklingsfrågorna är övergången till en Nära Vård. Där behövs många olika parallella samverkansprocesser för att samhället tillsammans ska skapa en så god välfärd som möjligt med individen i centrum.

Ett förslag på en ny äldreomsorgslag är ute på remiss. Lagen syftar till att stödja en äldreomsorg med likvärdig god kvalitet som utgår från individens förutsättningar, behov och delaktighet. Vidare föreslår utredningen att den medicinska kompetensen behöver stärkas i kommunernas äldreomsorg. Förslaget har dock mött en hel del motstånd från vissa remissinstanser, så det återstår att se vad som händer gällande lagförslaget framöver.

Likaså har det under flera år förberetts för att införa en ny socialtjänstlag, där det bland annat föreslås vara mer fokus på förebyggande arbete och insatser utan biståndsbeslut. När och på vilket sätt den nya lagen träder i kraft är fortfarande oklart.

En av de stora utmaningarna nu och i framtiden inom socialförvaltningens område är att det redan nu är brist på flera olika yrkeskategorier, bland annat undersköterskor och legitimerad personal. Den demografiska utmaningen, med allt fler äldre och allt färre i yrkesverksam ålder, hotar att förstärka de svårigheterna ytterligare. Förvaltningen behöver därför ta ett både kortsiktigt och långsiktigt grepp om hur personal- och kompetensförsörjningen ska lösas i framtiden. De personalresurser som finns behöver nyttjas där de behövs som mest och skapar så mycket värde som möjligt för dem vi är till för (det vill säga de medborgare som behöver våra tjänster). Ett parallellt spår är att arbeta med förebyggande insatser och en digital omställning som gör att våra medborgare blir alltmer självständiga och därmed behöver socialförvaltningens tjänster så lite som möjligt.

För att möta framtidens utmaningar behöver socialförvaltningen arbeta med följande fokusområden:

- Förebyggande arbete.
- Salutogent och hälsofrämjande arbete.
- Rehabiliterande arbete.
- Kortsiktig och långsiktig personal- och kompetensförsörjning.
- Digital omställning.
- Nya hjälpmedel.
- God och nära vård.
- Barn och unga.
- Psykisk hälsa.

- Våld i nära relationer.
- Bostadsfrågor.
- Samverkan med civilsamhället.
- Anhörigstöd.

För att lösa utmaningarna behöver vi arbeta på ett sådant sätt så att:

1. människor blir friskare och mer självständiga och behöver socialförvaltningens tjänster så lite som möjligt.
2. medarbetarnas arbetstid skapar så mycket värde som möjligt för våra medborgare.

Det är mot bakgrund av dessa utmaningar som socialnämnden har formulerat de nya målen för 2023 gällande mer självständiga medborgare och att vår arbetstid ska skapa mer värde för dem vi är till för.

Ekonomisk redovisning

Pandemirestriktioner och krav på skyddsutrustning har försvunnit under årets första månader, vilket även avspeglas i ekonomin. Sjukfrånvaron sjunker och inköp av skyddsmaterial minskar. Samtidigt driver den höga inflationen upp kostnadsläget på främst drivmedel, hyror och livsmedel. Statsbidrag inom äldreomsorgen möjliggör bland annat utbildningsinsatser samt fördjupat arbete för att motverka ensamhet bland äldre. Prognosen för socialförvaltningen är ett nollresultat.

Äldreomsorgen

Prisökningar till följd av inflationen märks tydligt inom äldreomsorgen, eftersom volymerna här är stora. Även kostnader för overtidsersättning har legat högt under våren. Ett intensivt arbete pågår för att sommarbemanningen ska fungera överallt, samtidigt som personalen ska kunna ta ut sin semester.

Osäkerhet beträffande sommaren samt försenade besked om vissa statsbidrag gör att prognosen blir en försämring jämfört med mars; ett överskott med 1 mkr i stället för 2 mkr.

Stöd och omsorg om funktionsnedsatta

Inom den här verksamheten sker ständiga förändringar beträffande behov och målgrupper. Alla insatser kan inte verkställas inom den kommunala organisationen vilket medför externa placeringar. Dessa har ökat under året och medför ett underskott mot budget. Övriga insatser varierar något, men det kan konstateras att daglig verksamhet står inför stora utmaningar att tillgodose brukare med mycket komplexa behov.

Prognosen för det ekonomiska resultatet är att budget kommer att hållas.

Hälso- och sjukvård

Inom hälso- och sjukvårdsverksamheten finns fortsatt behov av hyrsjuksköterskor, dock sjunker behovet till hösten. Sommarperioden är fortsatt svår att bemanna, och extra ersättningar kommer att betalas ut till personalen för att lösa situationen. Kostnader för hjälpmedel – både fasta och rörliga – stiger ständigt och kommer att generera ett underskott. Statsbidrag har beviljats för att HS tar emot ett stort (och ökande) antal elever inom VFU - verksamhetsförlagd utbildning. I kombination med statsbidrag för Nära vård, där flera utbildningsinsatser genomförs, landar resultatet för HS på ett nollresultat.

Individ- och familjeomsorg

I februari beslutades att kommunens HVB-hem Solstigen läggs ner på grund av vikande efterfrågan. Nettokostnad under nedläggningen beräknas uppgå till 1,8 mkr och medför ett underskott 2023.

Placeringar på HVB-hem och i familjehem ligger totalt sett inom budget, men myndighetsenheten kan konstatera att antalet orosanmälningar fortsätter att öka. Prognosen för IFO är ett underskott med 1 mkr, vilket är bättre än föregående prognos. Förklaringen är att omställningen på Solstigen gått snabbare än väntat.

mnkr	Nettokostnad april 2023	Budget 2023	Prognos per 2023-12- 31	Prognosav- vikelse mot budget
Totalt	-370,6	-1082,7	-1082,7	0
Äldreomsorg	-181,9	-515,9	-514,9	1,0
Omsorg och stöd för funktionsnedsatta	-98,4	-293,1	-293,1	0
Individ- och familjeomsorg	-33,3	-105,7	-106,7	-1,0
Hälsa- och sjukvårdsverksamhet	-44,5	-131,5	-131,5	0
Förvaltningsstab, nämnd, administration	-12,6	-36,5	-36,5	0

Miljö- och byggnadsnämnd

Miljö- och byggnadsnämnden ansvarar för kommunens tillstånds- och tillsynsverksamhet inom miljö- och hälsoskydd, livsmedel, byggnation, brandfarliga varor, servering av alkohol samt tobak. Dessutom svarar nämnden för naturvårdsfrågor och miljöövervakning i kommunen.

Omvärldsanalys

Det osäkra världsläget väntas fortsätta påverka byggbranschen, företagens och privatpersoners byggande.

Väsentliga händelser

Den totala ärendemängden på byggenheten har minskat med ca 30% jämfört med första tertiet föregående år och är även lägre än innan pandemin (under pandemin var mängderna rekordhög).

Nämnden ser mycket positivt på resultatet i vår viktigaste servicemätning av kundnöjdhet för företagare, INSIKT. För 2022 års mätning har betyget ökat rejält och det är byggenheten som står för ökningen. Västervik ligger en bra bit över rikssnittet.

En moderniserad e-tjänst har sjuösatts inom miljöenheten och väntas vartefter det införs innebära tydliga förenklingar för företagare och medborgare.

Förväntad utveckling/framtid

Nämnden tror att nedgången i antalet inkommande byggärenden kommer att bestå under 2023 och vidare in på 2024.

För miljöenheten del har vi inga synbara minskningar i ärendemängder och nämnden bedömer inte att några väsentliga förändringar kommer att ske här. Däremot ser nämnden ett behov av förstärkt fokus på förorenade områden i syfte att avhjälpa miljöskadorna och att tillgängliggöra användbar mark. Vidare inträder förändring till riskbaserad tillsyn för enskilda avlopp vilket innebär en omfattande omställning.

Livsmedelstillsynen kommer att efterhandsdebiteras med start 2024 och nödvändiga förändringar och förberedelser pågår.

Nationell omarbetning av reglerna för bygglov och bygg- och konstruktionsreglerna pågår. Avsikten är ett enklare, mer effektivt och ändamålsenligt regelverk för att bland annat bättre möta landets stora behov av fler bostäder samt bebyggelseutveckling på landsbygden. Om ändringarna drivs igenom kommer nämndens arbete påtagligt påverkas i flera delar.

Ekonomisk redovisning

Minskningen i ärenden på byggenheten ger lägre intäkter och påverkar budgetutfallet för tertial 1 och väntas fortsätta påverka årets intäkter. Högre intäkter för serveringstillstånd påverkar budgeten positivt.

Flera externa kostnader infaller sent på året. Vissa interna kostnader har ännu inte fakturerats oss (IT/telefoni). Bedömningen är att budgeten kan hållas.

Mnkr	Nettokostnad 2023-04-30	Budget 2023	Prognos per 2023-04-30	Prognosav- vikelse mot budget 2023
Totalt	--5,6	-17,2	-17,2	-0,0
Varav:				
STAB/NÄMND	-1,7	-7,2	-6,6	0,6
MILJÖ	-2,3	-5,7	-5,3	0,4
BYGG	-1,6	-4,3	-5,3	-1,0

Överförmyndare

Överförmyndaren är en kommunal tillsynsmyndighet som utövar tillsyn över gode mäns, förvaltares och förmyndares förvaltning av huvudmannens/omyndiges egendom samt fullgör de övriga uppgifter som enligt lag eller författning åligger överförmyndaren.

Omvärldsanalys

De mer komplexa ärendena fortsätter att öka och det råder idag en brist på ställföreträdare som kan åta sig dessa ärenden. Exempel på mer komplexa ärenden är huvudmän som är utåtagerande och hotfulla eller som kräver stora arbetsinsatser i form av kontakter med myndigheter, anhöriga och huvudmännen. Västerviks Kommun har idag en förvaltarenhet som åtar sig mer komplexa ärenden vilket avhjälpt en del av problemet. Det kommer dock behöva rekryteras fler ställföreträdare de kommande åren då flera av dem som idag har uppdrag är till åren komna. Problemet med att hitta lämpliga ställföreträdare finns hos de flesta överförmyndaren runt om i Sverige.

Väsentliga händelser

Samtliga gode män och förvaltare har att inkomma med en ekonomisk redovisning senast 1 mars varje år vilket renderar i att cirka 400 redovisningar skall granskas och arvoderas under perioden. Ställföreträdarna är angelägna om att granskningen sker så snabbt som möjligt då dem arvoderas för föregående års arbete i samband med att granskningen av inlämnad årsräkning är klar.

Överförmyndaren har som mål att samtliga redovisningar skall vara genomgångna innan den första augusti. Till följd av frånvaro samt att det inkommit flertal nya och mer komplicerade ärenden ligger överförmyndarkansliet efter med granskningen jämfört med tidigare år. Detta gör att målet om att samtliga räkningar skall vara granskade till den första augusti inte ser ut att nås.

Förväntad utveckling/framtid

Under 2020 och 2021 gjordes en översyn över systemet med gode män och förvaltare. Utredningen utmynnade i ett betänkande (SOU 2021:36) i vilket flertal lagändringar föreslog. Ändringarna förväntades träda ikraft den 1 januari 2023 men har blev uppskjutna på obestämd tid. Förslagen innebar bland annat att Överförmyndaren skall ta över en del av de uppgifter som idag åligger tingsrätten. Vidare skall granskningen bli mer omfattande samt möjligheten för huvudmännen att få insyn i sitt ärende skulle förbättras. En ny statlig myndighet förslogs också, vilken ska ha det övergripande ansvaret för området.

Ovanstående är bara några exempel på förändringar som föreslogs. Utredningen bedömde att ändringarna skulle leda till ökade kostnader för kommunerna med omkring 200 miljoner kronor. I betänkandet föreslogs att finansieringen skulle ske genom ett ökat generellt statsbidrag till kommunerna.

Överförmyndarkansliet består i dagsläget av två handläggare samt en administratör på deltid. Sett till de ökade krav som finns, svårigheterna med att hitta ställföreträdare samt de ökande antal komplicerade ärenden får det ses som troligt att överförmyndarkansliet kommer behöva tillföras resurser för att kunna anställa ytterligare handläggare inom en snar framtid, detta skulle också göra att man blev mindre känslig för tillfällig eller längre frånvaro hos nuvarande handläggare.

Ekonomisk redovisning

Överförmyndarens verksamhet är till stor del styrd av lagar och föreskrifter och de flesta kostnader är sådana som inte går att påverka eller endast går att påverka i mindre utsträckning. Merparten av kansliets kostnader för arvoden till ställföreträdare betalas ut under första delen av året.

mnkr	Nettokostnad april 2023	Budget 2023	Prognos per 2023-12-31	Prognosav- vikelse mot budget
Totalt	-0,5	-3,7	-3,7	0,0

Redovisningsprinciper

Kommunal redovisning

Den kommunala redovisningen regleras av Kommunallagens kapitel elva samt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning. Därutöver lämnar Rådet för kommunal redovisning (RKR) rekommendationer för kommunsektorns redovisning. Tillämpade uppställningar och redovisningsprinciper överensstämmer med den kommunala redovisningslagen. Kommunen följer de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning.

Jämförelsestörande poster

I rapporten återfinns några jämförelsestörande poster som avser realisationsvinster. För att en post ska betraktas som jämförelsestörande ska posten uppgå till väsentligt belopp och vara av ett sådant slag att den inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet. Se not 1.

Skatteintäkter

Skatteintäkterna har periodiserats i enlighet med rekommendation nr 2 från RKR. Enligt rekommendationen ska kommunalskatten periodiseras och redovisas det inkomstår då den beskattningsbara inkomsten intjänats. Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s senaste prognos.

Pensionsskulden

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den så kallade "blandmodellen", vilket innebär att all pension som intjänats före år 1998 inte tas upp som avsättning utan redovisas som ansvarsförbindelse inom linjen. Inom linjen tas också upp framtida förväntad särskild löneskatt motsvarande 24,26 %. Utbetalningar avseende pensionsförmåner som intjänats före år 1998 redovisas som kostnad i resultaträkningen. Pensionsförmåner inklusive särskild löneskatt intjänade i pensionsavtal från och med år 1998 redovisas som en kostnad i resultaträkningen. Den del av pensionen som kan hänföras till det individuella valet har klassificerats som kortfristig skuld i balansräkningen. Pension på löneandelar över 7,5 basbelopp redovisas under avsättningar i balansräkningen.

Tillgångar, avsättningar och skulder

Tillgångar, avsättningar och skulder värderas till anskaffningsvärdet om inte annat anges.

Anläggningstillgångar

Rådets rekommendation nr 4 om redovisning av materiella tillgångar tillämpas. För att det ska vara fråga om en anläggningstillgång gäller att anskaffningsvärdet ska vara minst ett prisbasbelopp och livslängden minst tre år. Anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet efter avdrag för planenliga avskrivningar. Avskrivningar för större fastighets- och anläggningsprojekt påbörjas när anläggningarna tas i bruk. För övriga anläggningar och inventarier påbörjas avskrivningarna vid påföljande månadsskifte. De planenliga avskrivningarna omprövas kontinuerligt. Kommunen tillämpar huvudmetoden och kostnadsför räntan för anläggningstillgångarna direkt. En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgång görs. För gator och vägar görs så kallade komponentavskrivning då toppbeläggningsperioden har kortare nyttjandeperiod. Anskaffning av inventarier i samband med ny-, till- och ombyggnad av fastigheter och anläggningar bokförs som tillgångar.